

Luontoselvitys 2024

Kouvolan Lakiasuon aurinkovoimahanke

Lasse Kosonen

Tmi Luonto-Lasse

6.10.2024

1. Johdanto

Sain keväällä 2024 tehtäväkseni Kouvolassa sijaitsevan Lakiasuon turvetuotantoalueen turvekenttien luonnon selvitystyöt. Selvitykseen kuuluivat seuraavat luontoselvityksen osatyöt: liito-orava, viitasammakko, linnut, kasvilajisto sekä kasvillisuus ja luontotyytit. Näiden lisäksi inventoinnin kohteena olivat sähkönsiirtoreittien luontoarvot. Reitit johtavat Kouvolan Selkäharjulta Lakiasuolle kahtena vaihtoehtona.

Luontoselvitys liittyy Lakiasuon aurinkovoimahankkeeseen. Alueella on tähän asti ollut turvetuotantoa, joka kuitenkin on tarkoitus lopettaa vuoden 2024 aikana. Fu-Gen Energia Oy suunnittelee alueelle aurinkopuistoa.

Työn tilaajat Fu-Gen Energia Oy ja Etha Oy.

Kuva 1. Luontokartoittajan maastotyövälineet: havaintovihko, kynä, navigaattori ja tehokkaat kiikarit. Puiden välistä pilkottaa Saaransuo.

2. Selvitysalue ja menetelmät

Kouvolan Lakiasuo sijaitsee n. 28 kilometriä Kouvolan keskustasta itäkaakkoon (kartta 1). Lakiasuo on turvetuotantoaluetta ja Lakiasuon selvitysalue muodostui kolmesta osa-alueesta: Heposaarensuo, Saaransuo ja Lakiasuo (kartta 2). Saaransuosta kuului selvitysalueeseen vain eteläinen osa, Nyörinniemen SW- ja NE-puolilta. Lisäksi Nyörinniemen kärki ja Rautasaaren kaakkoon suuntaava neulamainen kärki kuuluivat selvitysalueeseen. Myös Lakiasuon Kaivannonsaaren kärkiosa kuului selvitysalueeseen.

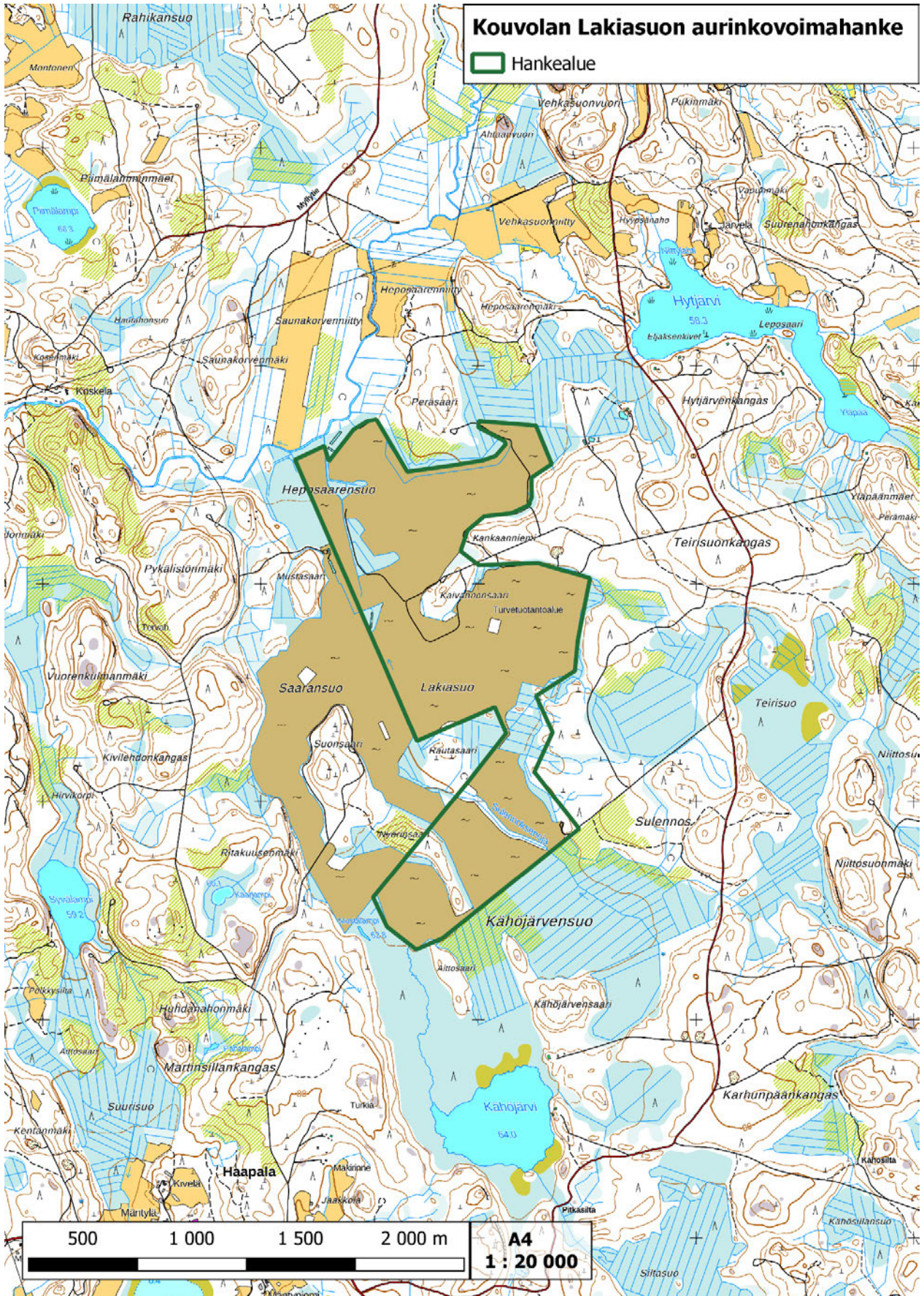
Eri osa-alueiden pinta-alat ovat: Lakiasuo 57 hehtaaria, Heposaarensuo 54 hehtaaria ja Saaransuo 46 hehtaaria

Koko alueen pinta-ala on n. 157 hehtaaria. Selvitysalueet koostuvat suurimmaksi osaksi turvekentistä, joista osa oli kasvittunutta, ruohokasvillisuutta ja puuvartista kasvillisuutta, lähinnä pajukkoa ja nuorta koivua. Huomattava osa suoalueista on käytännössä kasvitonta turvekenttää. Vain pieni osa oli muunlaista aluetta (pieniä metsäsaarekkeitä, niemekkeitä, pienpuustoa kasvavaa kosteapohjaista aluetta). Yhteensä metsäisiä tai pienpuustoisia alueita oli 22,8 hehtaaria. Lakiasuolla sijaitti metsälain suojaama, 0,31 hehtaari laajuinen metsäsaareke.

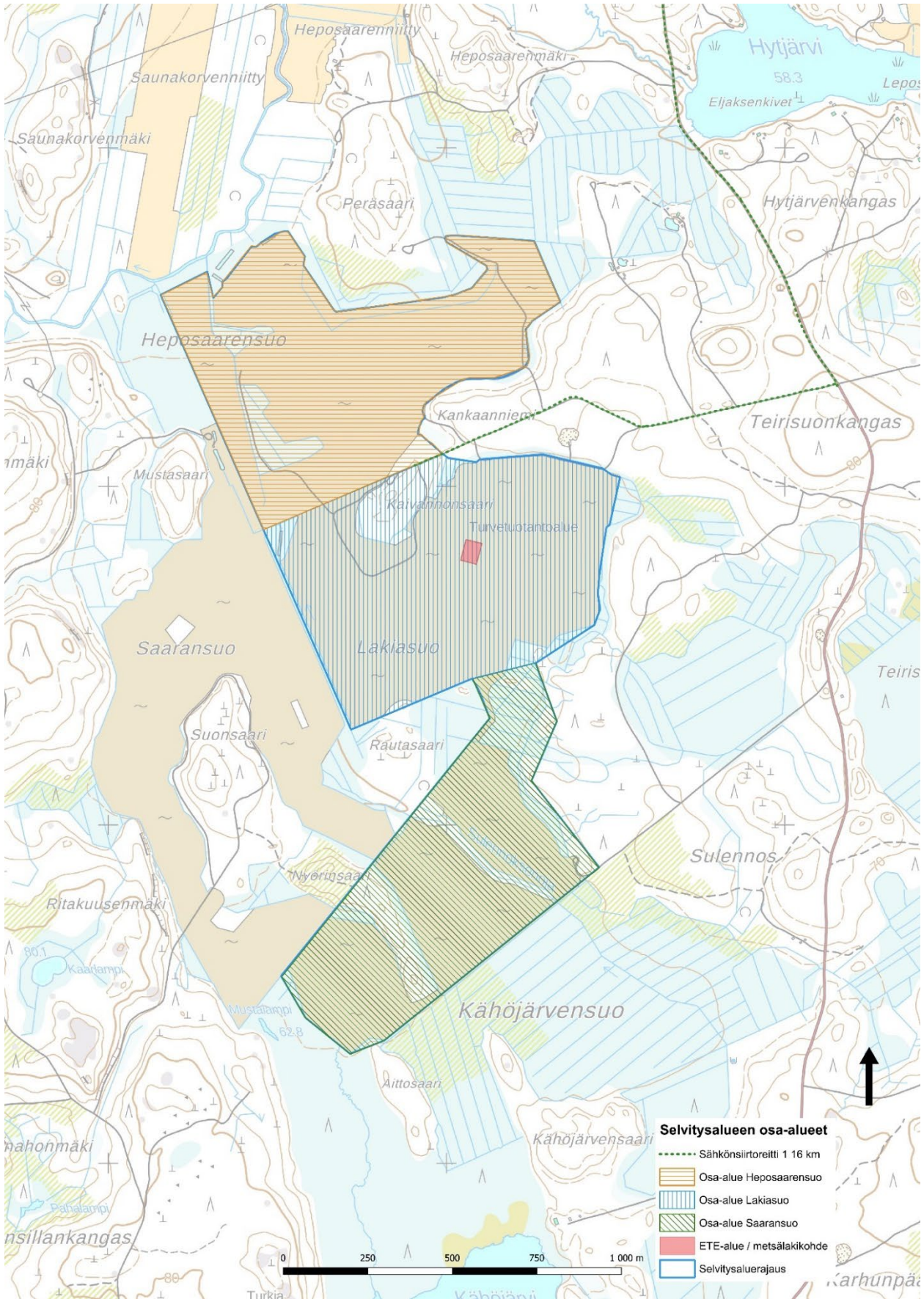
Maastotöiden inventointipäivät olivat seuraavat:

22.4.2024, 27.5.2024, 28.5.2024, 25.6.2024, 26.6.2024, 27.6.2024, 28.6.2024, 16.7.2024, 17.7.2024, 12.8.2024, 13.8.2024.

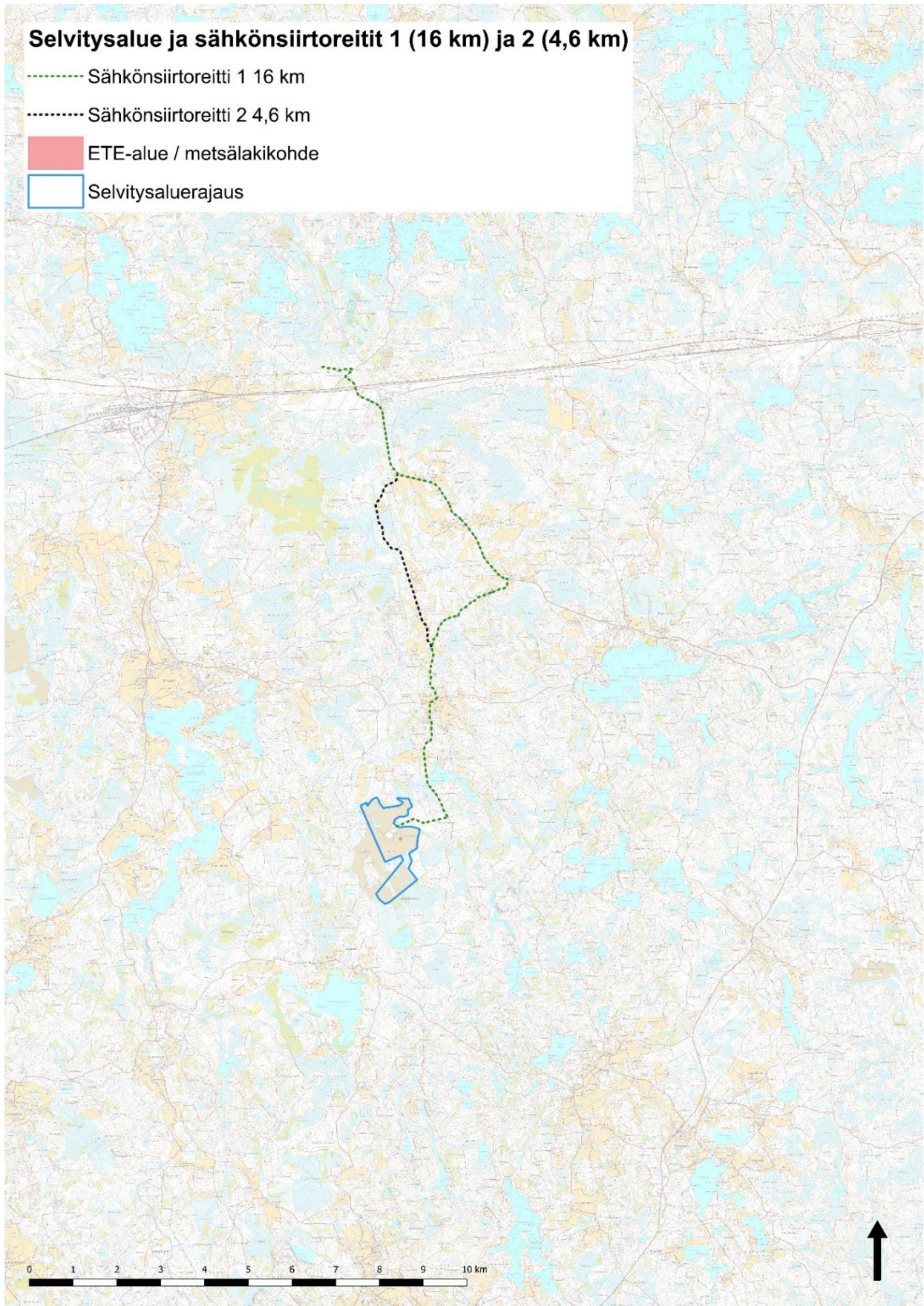
Maastotöissä oli käytössä Garmin Montana 750i -GPS-käsilaitte. Lintujen tarkkailuun käytettiin tehokasta Leica 10x42-kiikaria (ks. kuva 1.). Mukana oli myös tehokas kaukoputki, Nikon Fieldscope 60 okulaari 20 x 60, jolla voitiin tarkkailla turvekenttiä etäämpääkin. Havainnot kirjattiin tuoreeltaan muistiinpanovihkoon ja myöhemmin tietokoneelle.

Kartta 1. Kouvolan Lakiasuon selvitysalue.

Kartta 2. Selvitysalueen osa-alueet: Heposaarensuo, Lakiasuo ja Saaransuo.

Kartta 3. Selvitysalueen suoalueet (sininen rajaus) ja sähkösiirtoreitit (pisteviiva).

Kartta 4. Yksityiskohta sähkönsiirtoreiteistä, läntinen pisteiviiva on oikeaseva, 4,6 km sähkönsiirtoreitti.

Kuva 2. Saaransuo rajautuu hyvin kapeaan, neulamaiseen sekapuustoiseen niemeen, jonka keskellä kulkee vilkasliikkeinen puro (ei kuvassa oleva oja).

Kuva 3. *Heposaarensuon suureksi osaksi kasvitonta turvekenttää, jonka keskellä oli pajuttuneita vyömäisiä kapeita kaistoja.*

Kuva 4. Heposaarensuon kasvittunutta itäosaa. Soratiellä kasvoi runsaasti ketotuulenlentoa, jonka hyvin vaa-
leita, hopeanharmaita versoja näkyy kuvassa, oikealla punasävyisiä ahosuolaheiniä. Ks. myös kuva 5.

3. Sähkönsiirtoreitit 1 (16 km) ja 2 (4,6 km)

Selvityksessä oli mukana myös kaksi sähkönsiirtoreittiä, joista numero 1. oli 16 kilometrin mittainen ja vaihtoehtoinen reitti, 2. 4,6 kilometriä, joka koostui kahdesta osasta, jotka ovat 1,4 kilometrin ja 3,2 kilometrin mittaiset. Suunnitelmana on toteuttaa sähkönsiirto maakaapelina. Sähkönsiirtoreitti 1. alkoi pohjoisesta Selkäharjun kuivalta mäntykankaalta ja päättyi 16 kilometrin pituisena linjana Lakiasuolle. Toinen, vaihtoehtoinen maakaapelilinja on yhteensä 4,6 kilometrin mittainen, alkaa Ojalasta ja jatkuu Risikkomäen, Lupansuon ja Multalan talon kautta takaisin sähkönsiirtoreitille 1. Näiltä linjoilta merkittiin muistiin tien varresta n. kymmenen metrin kaistalta molemmin puolin tietä kasvilajisto ja linnusto. Tosin linnustoa kirjattiin muistiin maastossa myös kauempaa eli käytännössä kaikki laulureviirit ja muut äänet, mitkä vain sähkönsiirtoreitille kuuluivat.

Vaihtoehtona toteutettava maakaapelilinja (linja 2.) koostui kahdesta osasta, pohjoisesta tuleva Ojaranta-Risikko-Lupansaaren osalinja (1,4 km), jota ei voitu jatkaa maastossa välissä olevan ojan leveyden takia loppuun, vaan toinen osalinja inventoitiin etelästä Jokiniemi-Multalan kautta (3,2 km) (kartta 4.).

Inventointi toteutettiin siten, että linnusto inventoitiin pääasiallisesti 27.-28.5.2024. ja kasvisto 16.-17.7.2024. Täydennyksiä tehtiin 13.-14.8.2024. Sähkönsiirtoreitit inventoitiin tietä pitkin autolla hitaasti ajaen ja pysähtymällä n. 100–500 metrin välein tarkkailemaan linnustoa ja kasvistoa. Pysähdysvälin pituus määrittyi tienvarsta hallitsevan biotoopin mukaan.

Kuva 5. *Ketotuulenlento lähikuvassa.*

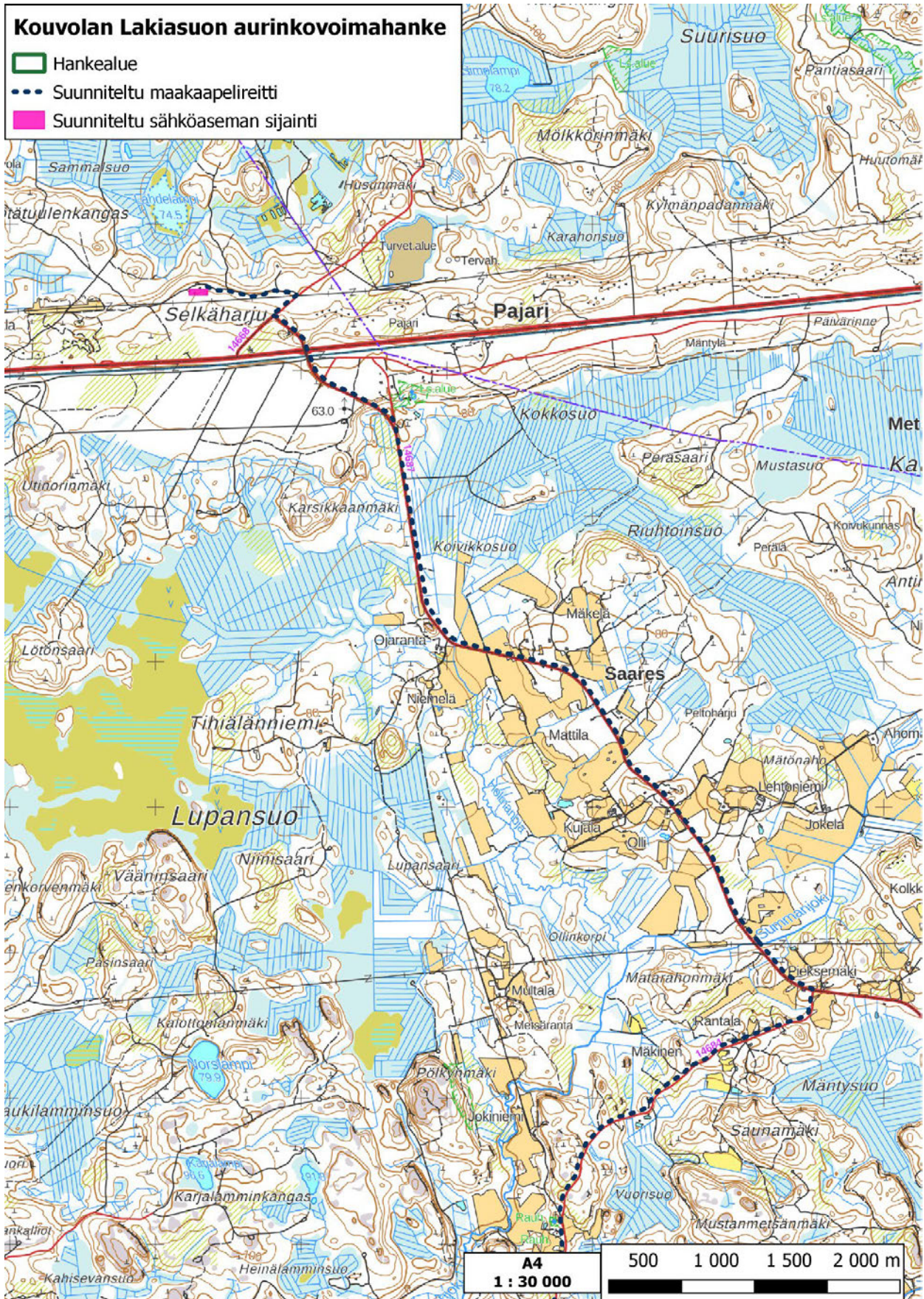
Kuva 6. 16 km pitkän sähkönsiirtoreitin vartta Hytjärventiellä.

Kartta 5. Hankealueen sijainti kartalla (vihreä rajaus) ja pitkä sähkönsiirtoreitti Selkähärjulta Lakiasuolle (musta pisteviiva).

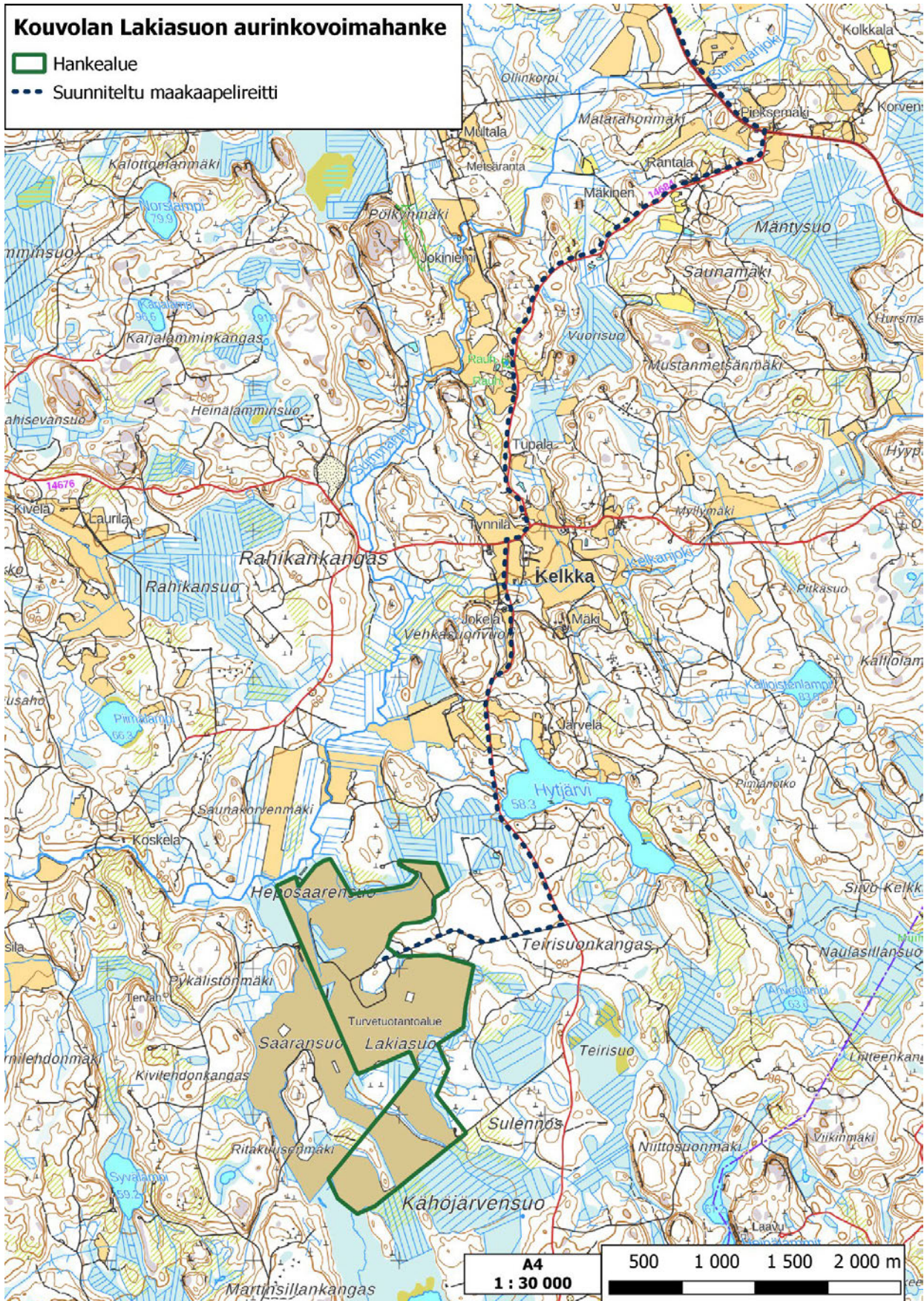

Kuva 7. *Runsasta osmankäämikasvustoa turvekenttien laidoilla.*

Kartta 6. Pidempi sähkösiirtoreitti alkoi Selkäharjulta.

Kartta 7. ...ja päättyi Lakiasuolle.

4. Liito-oravat

Liito-orava (*Pteromys volans*) on itäinen laji, ja Suomi on sen läntisin asuinseutu. Venäjällä ja Aasiassa liito-oravia esiintyy runsaastikin, mutta meillä se on silmällä pidettävä (NT) laji. Se on Euroopan Unionin tiukasti suojeltu direktiivilaji, jota esiintyy EU:n alueella vain Suomessa ja Virossa.

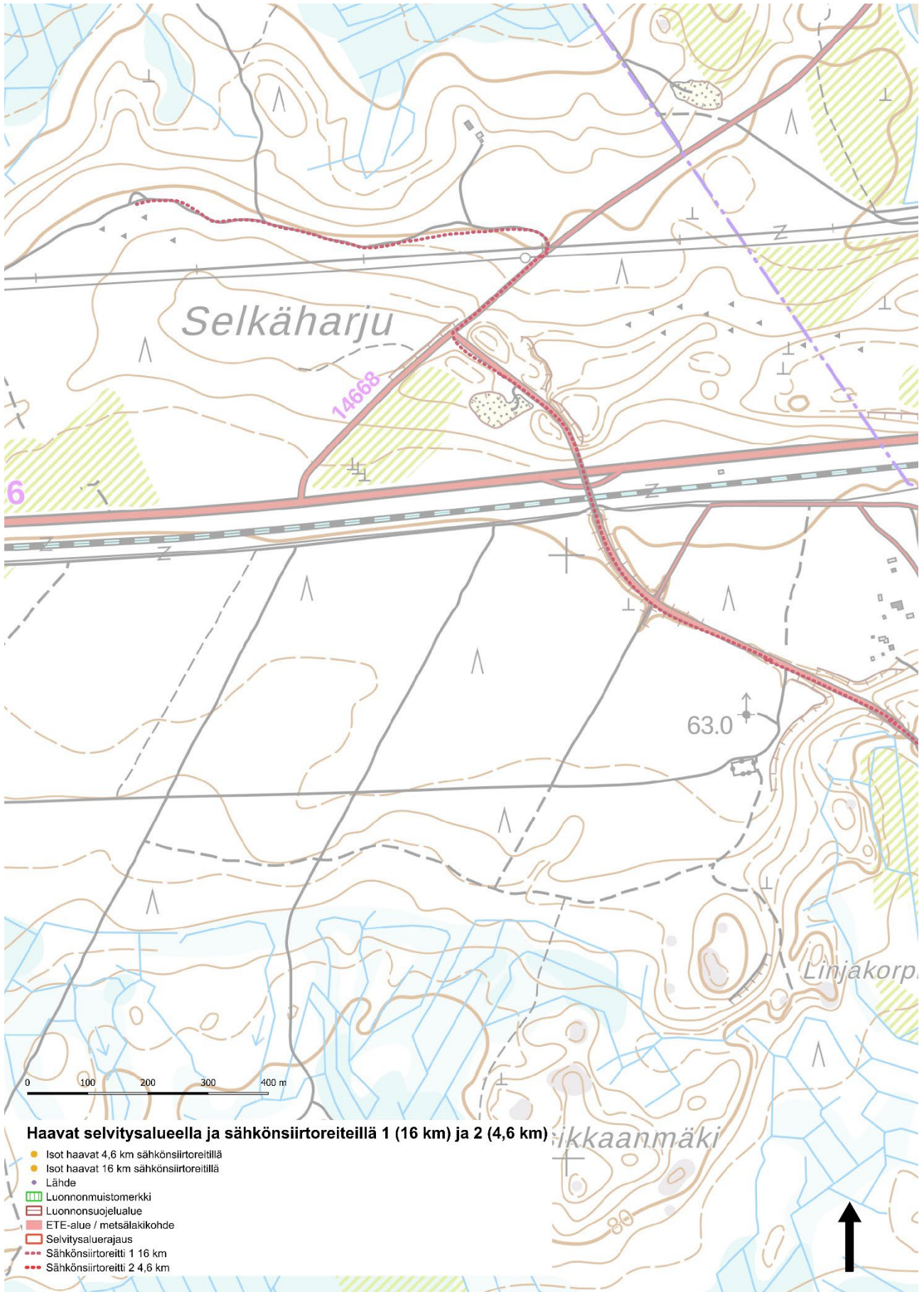
Uhanalainen liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin II, IVa ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella. Sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen ovat kiellettyjä. Myös kulkuyhteydet pitää ottaa huomioon mahdollisessa maankäsitelyssä. Liito-oravalla on siis suuri merkitys suunniteltaessa kunkin tutkimusalueen maankäyttöä kaavoitusta ohjattaessa.

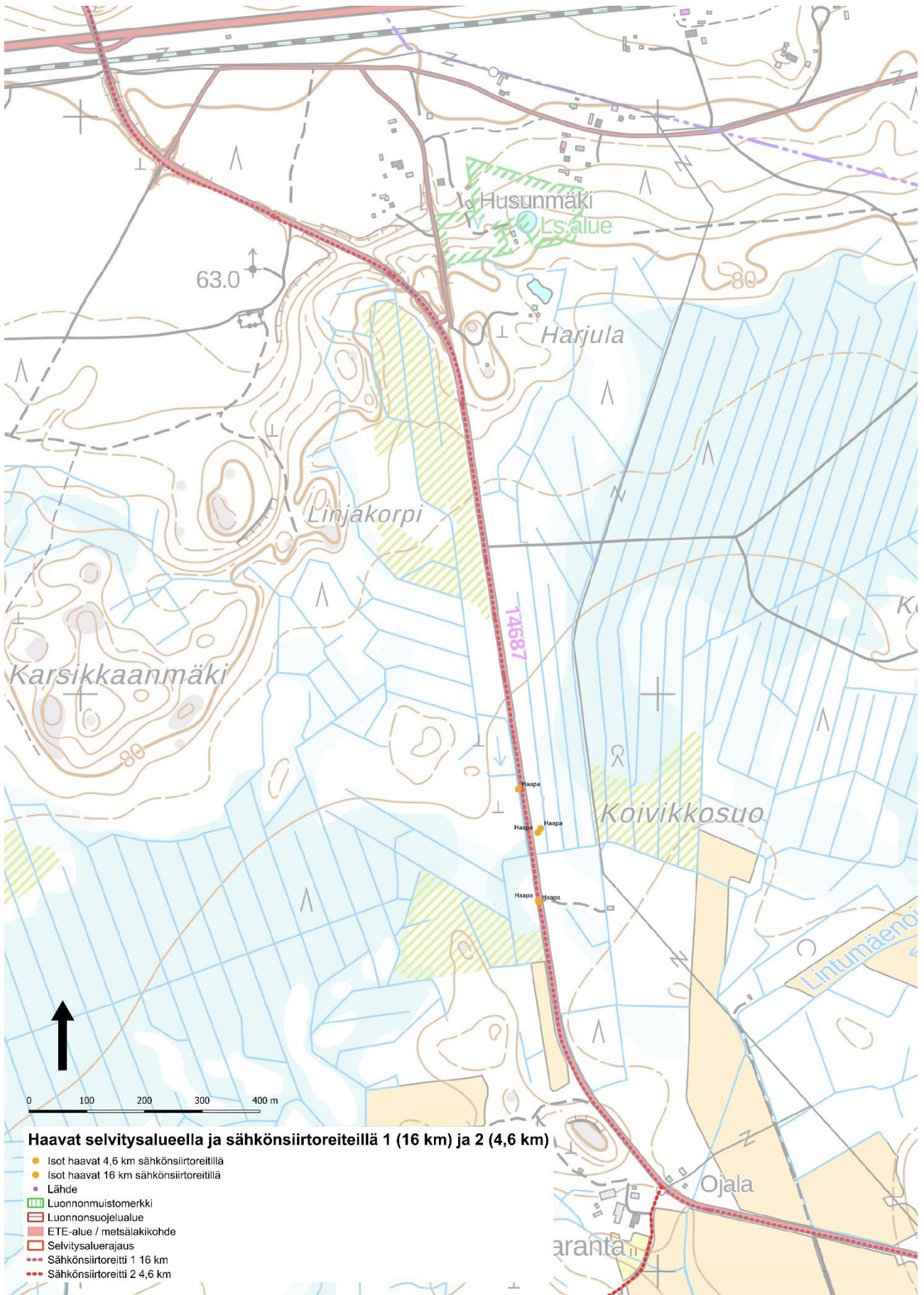
Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella. Mahdolliset liito-orava-alueet käytiin läpi huhti- toukokuussa, tarkkailemalla puiden tyvialueita keltaisten, riisinyvän kokoisten liito-oravien papanoiden löytämiseksi. Erityisesti kiinnitettiin huomiota haapoihin (kartat 8–21.), mutta myös koivuista ja kuusista osa tutkittiin. Puista etsittiin – tosin tuloksetta - myös mahdollisia risupesäjä ja etsittiin tikkojen hakkaamia koloja, jotka voisivat toimia liito-oravan pesäkoloina. Tällaisia metsäisiä alueita oli kuitenkin hyvin niukasti, oikeastaan vain kaksi mahdollista: Saaransuon eteläosaan työntyvä Nyörinsaaren eteläpää ja Lakiasuon ja Heposaarensuon väliin jäävä metsäinen niemeke, Kaivannonsaari. Kummassakaan kohteessa ei havaittu liito-oravista minkäänlaisia merkkejä, ja kivikkoinen Nyörinsaari mäntyvaltaisena ei ollut erityisen soveltuva liito-oravan esiintymiselle (inventoitu 22.4. 2024 ja 27.–28.5. 2024). Myös turvekentillä oli pari metsäsaarekettä, mm. Lakiansuon metsälain alainen suorakaiteen muotoinen pieni metsäsaareke, mutta ne olivat kauttaaltaan turvekentän ympäröimiä.

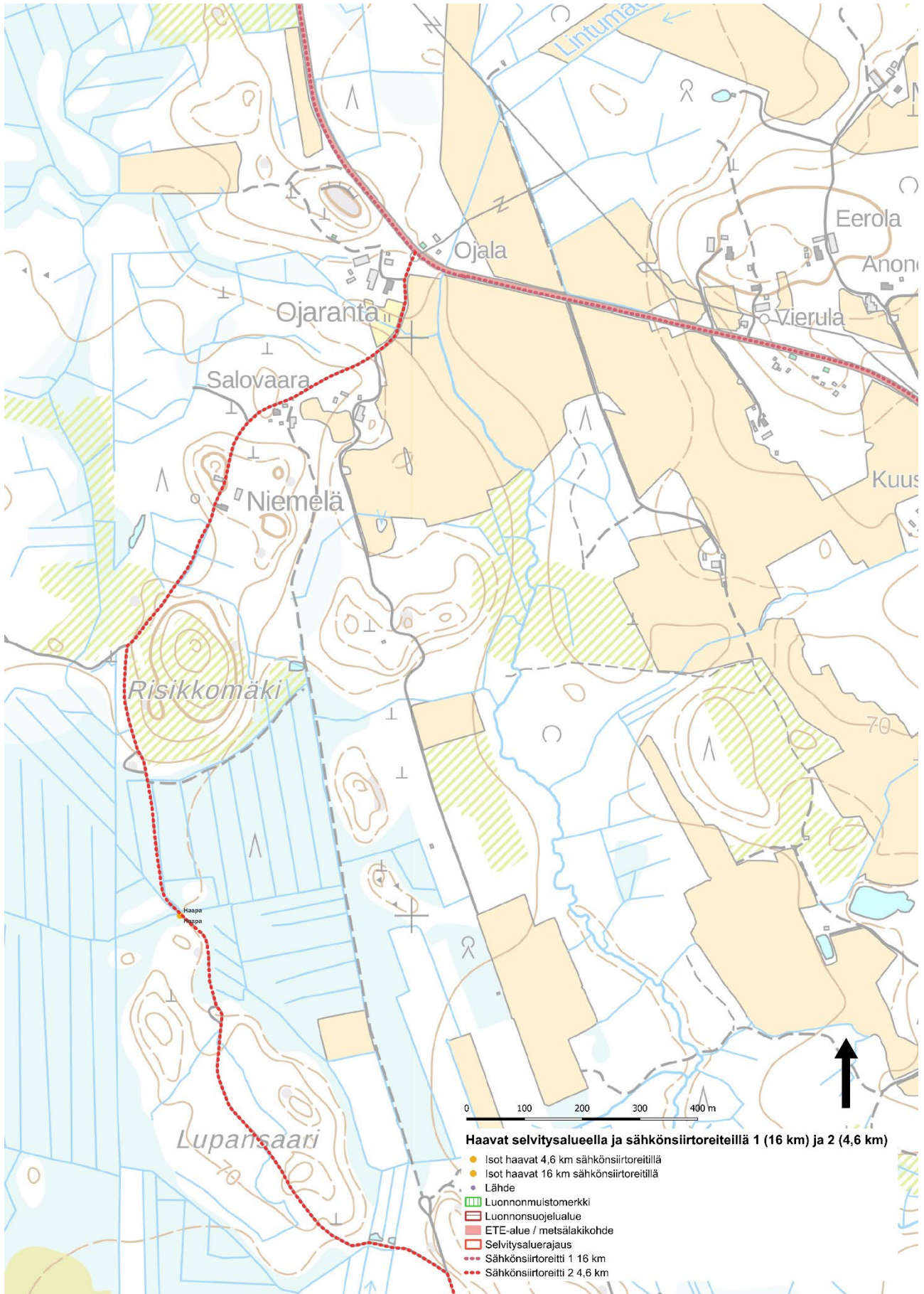
Karttoihin 8.-21. on merkittynä suurikokoiset haavat (läpimitta >20 cm). Näitä tarkkailtiin erityisesti liito-oravan pesimämahdollisuuksien kannalta. Eniten – lähes 30 haapaa oli sähkönsiirtolinjalla 1. Mattilan-Savelan talojen kohdalla. Näistä löytyi myös pari palokärjen hakkaama koloa, mutta liito-oravien jätöksistä ei ollut havaintoja. Kuitenkin haaparyhmät ja yksittäisetkin isot haavat pitäisi säästää liito-oravaa silmällä pitäen. Haapa mainitaan muutenkin luonnon monimuotoisuuden kannalta maamme merkittävimpänä puulajina, joka tarjoaa elinmahdollisuudet yli 200 eliölajille (Färding 2024).

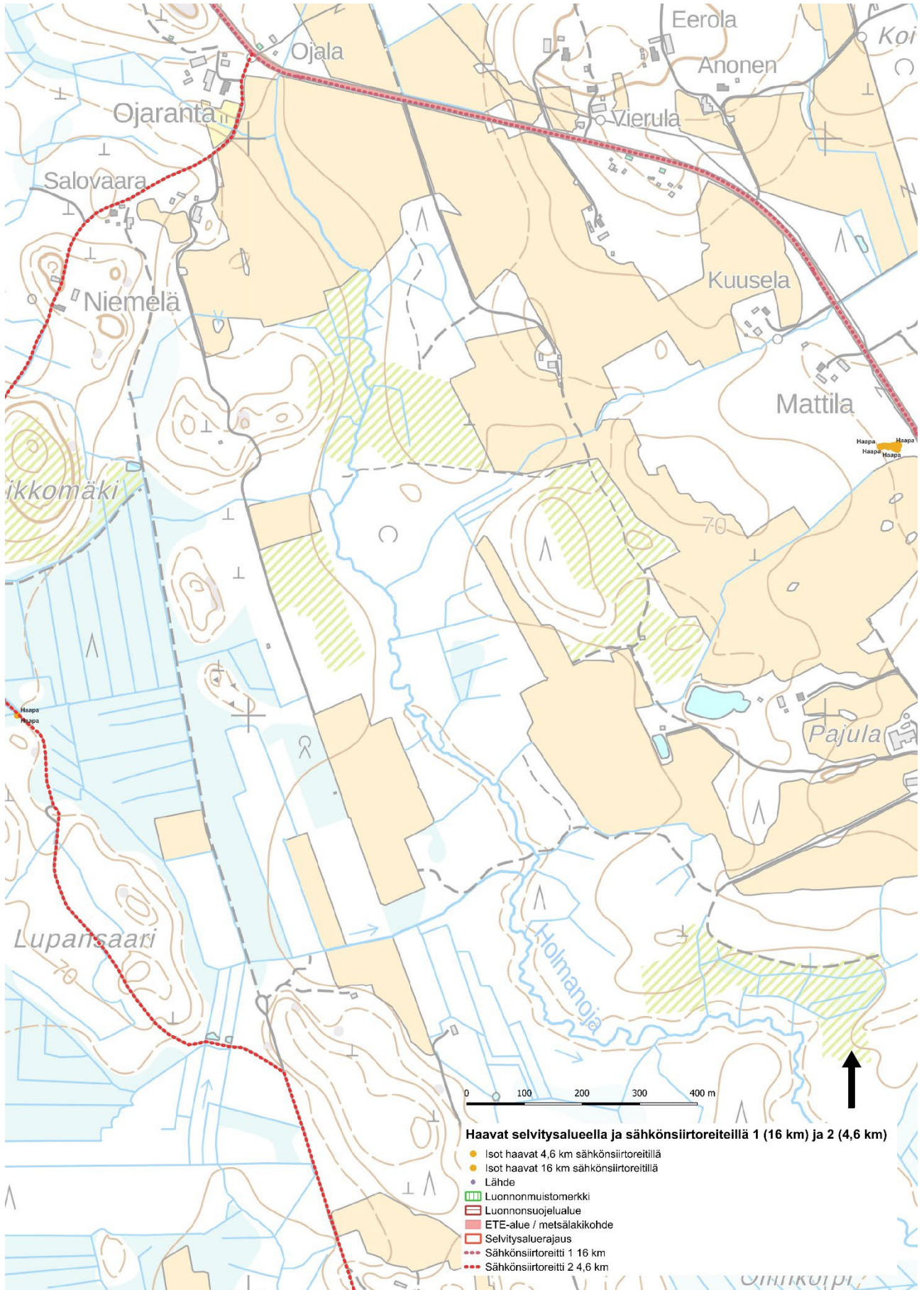

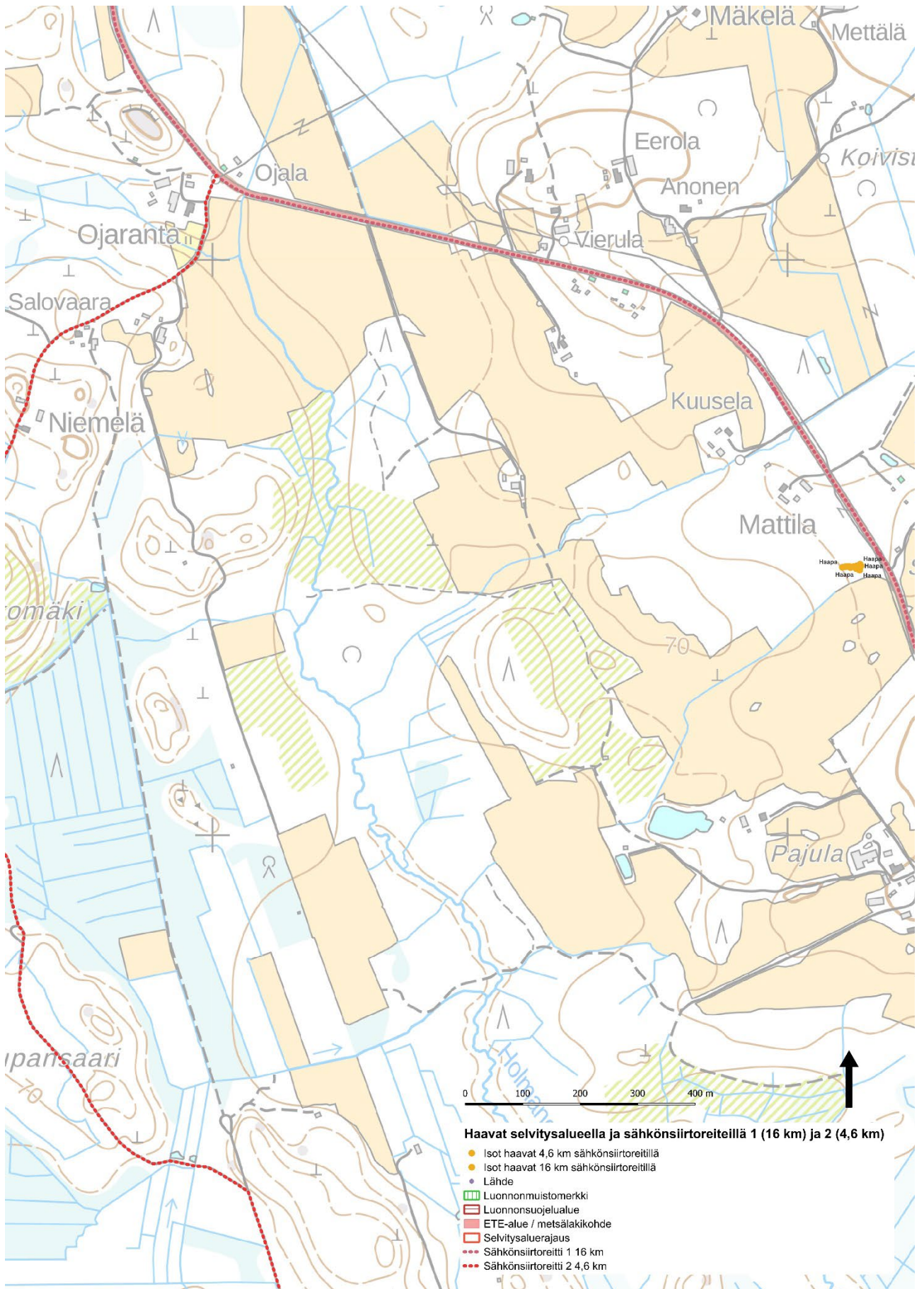
Kuva 8. Saaransuolle ulottuva Nyörinsaari oli pääasiallisesti harvaa mäntyvaltaista metsää, eikä siten sovellu erityisen hyvin liito-oravan esiintymiseen.

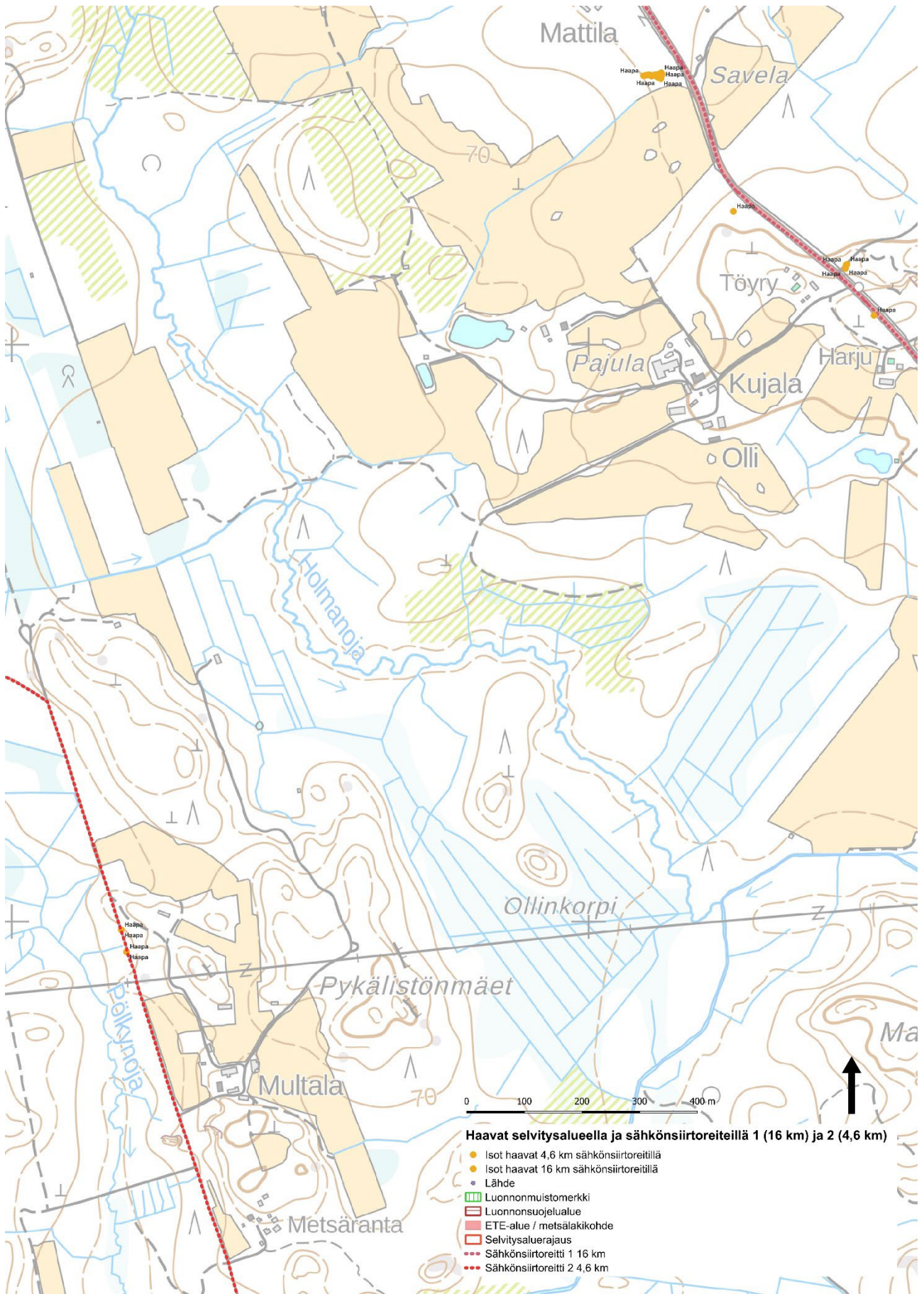

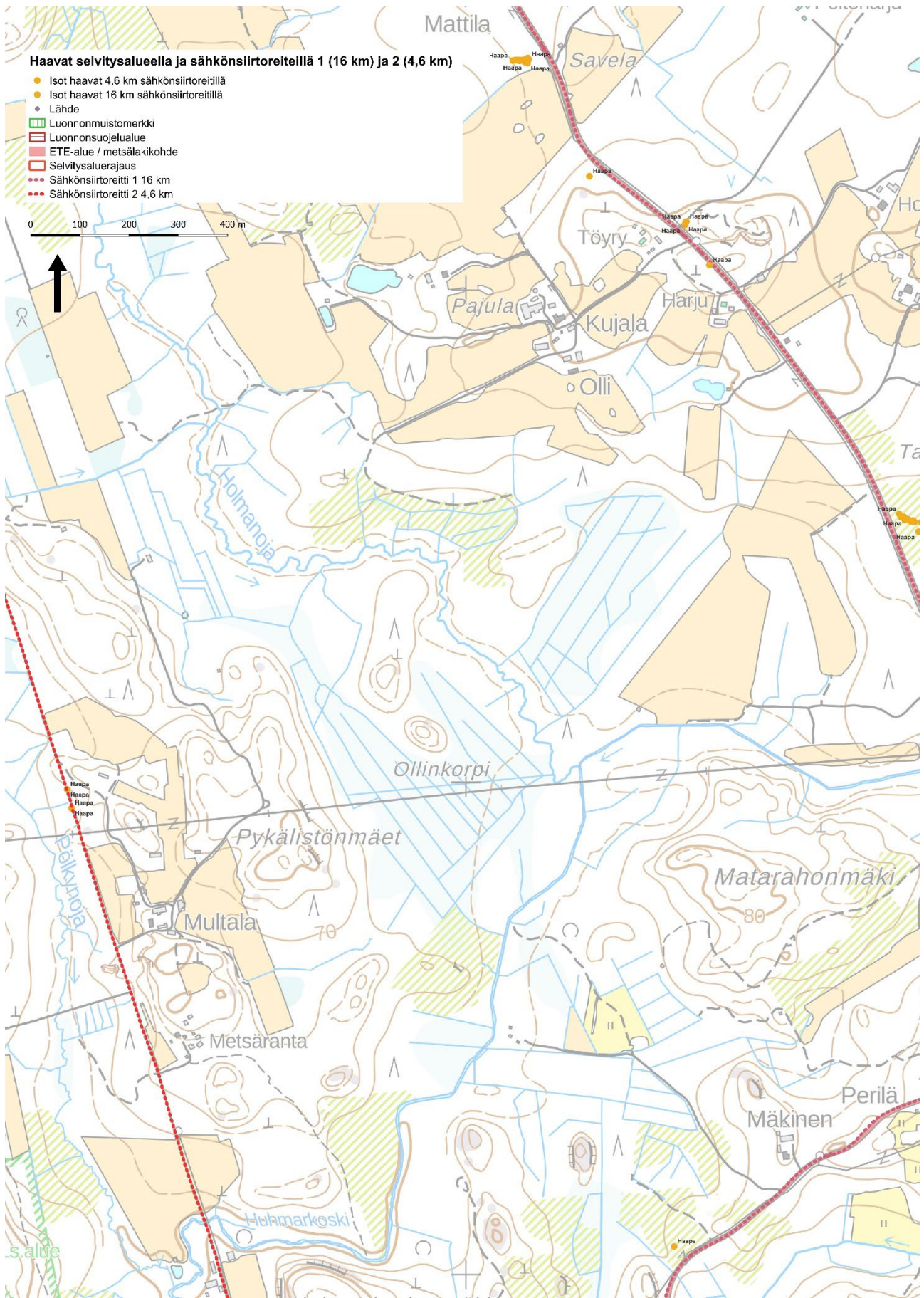

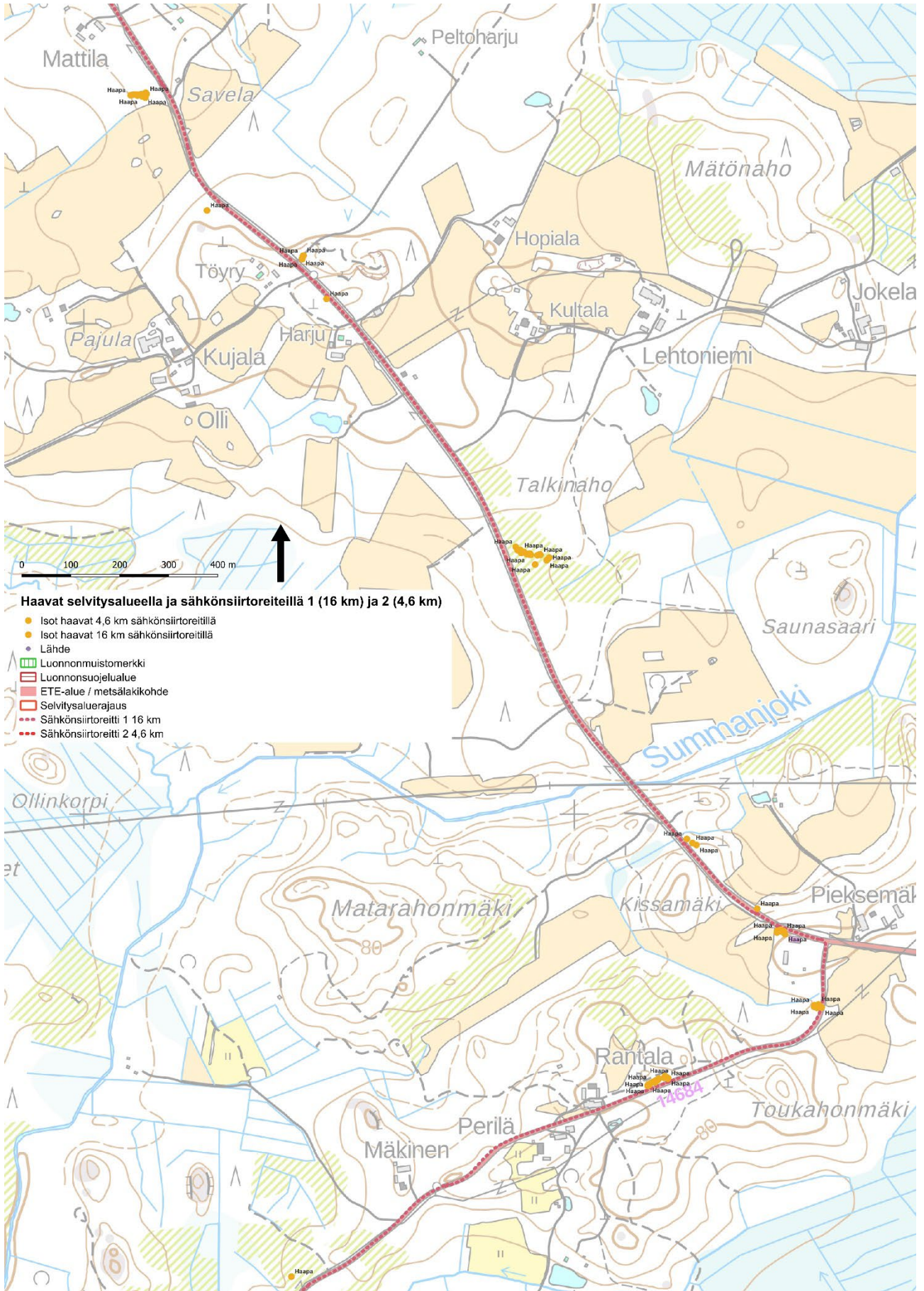

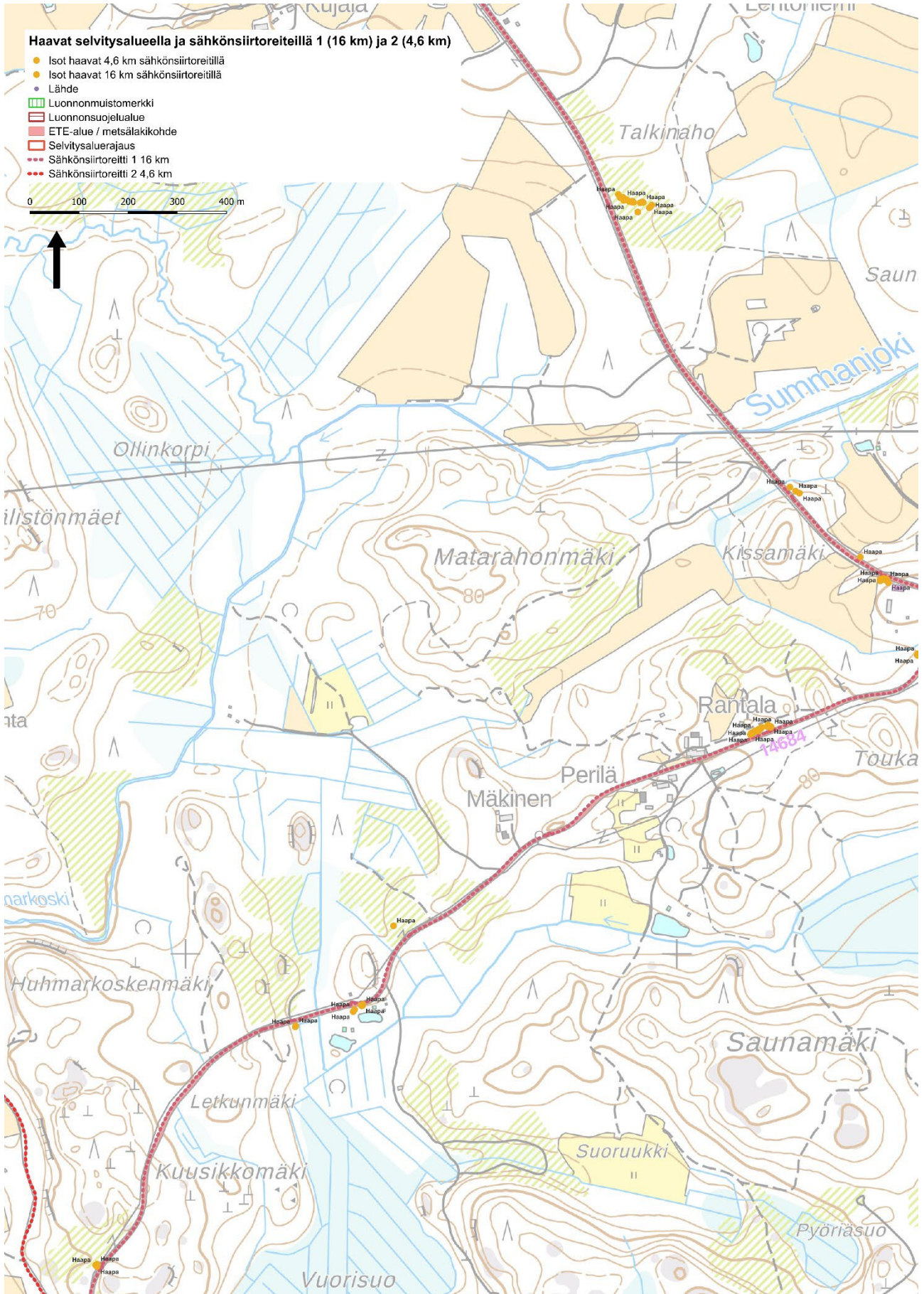

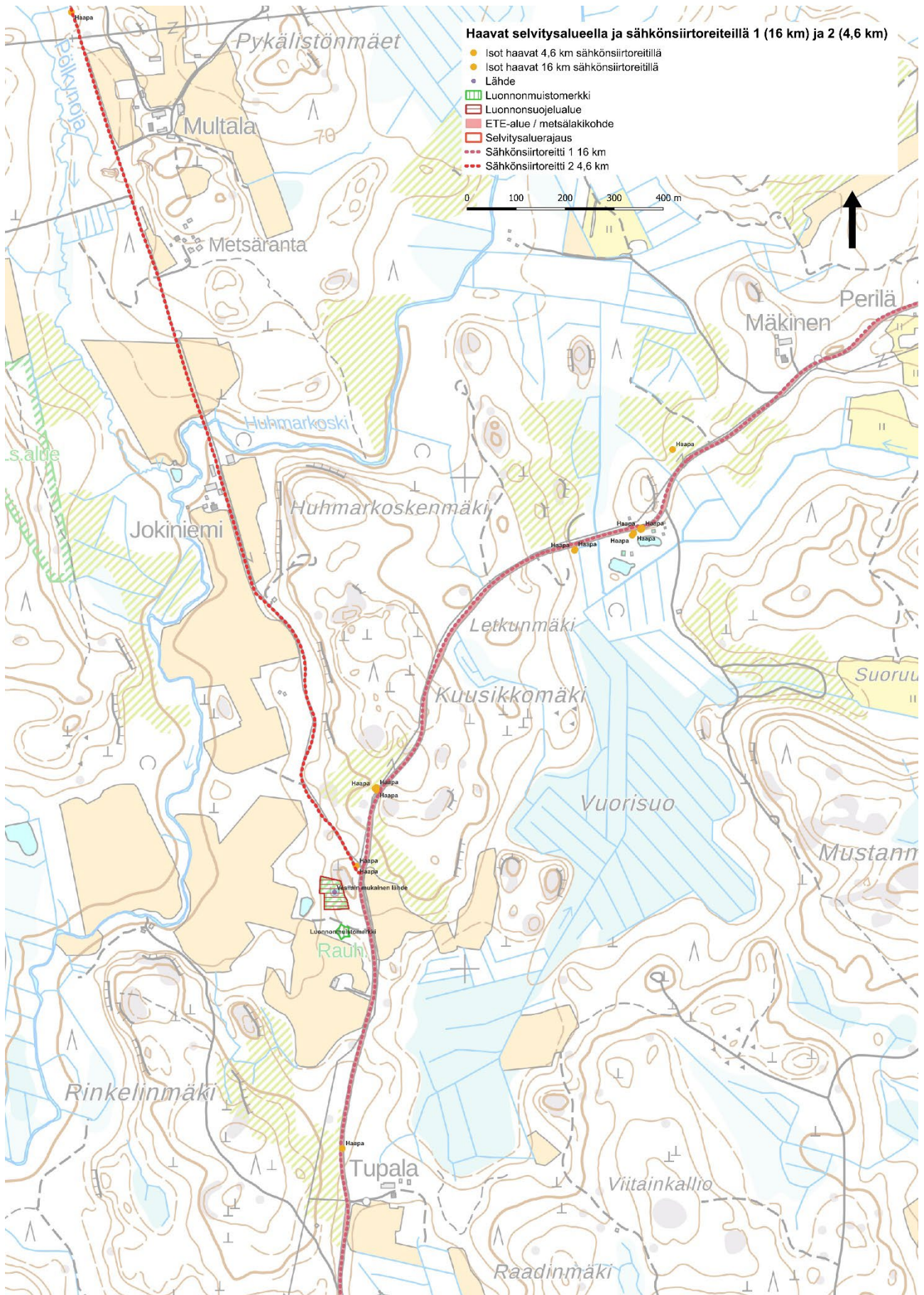

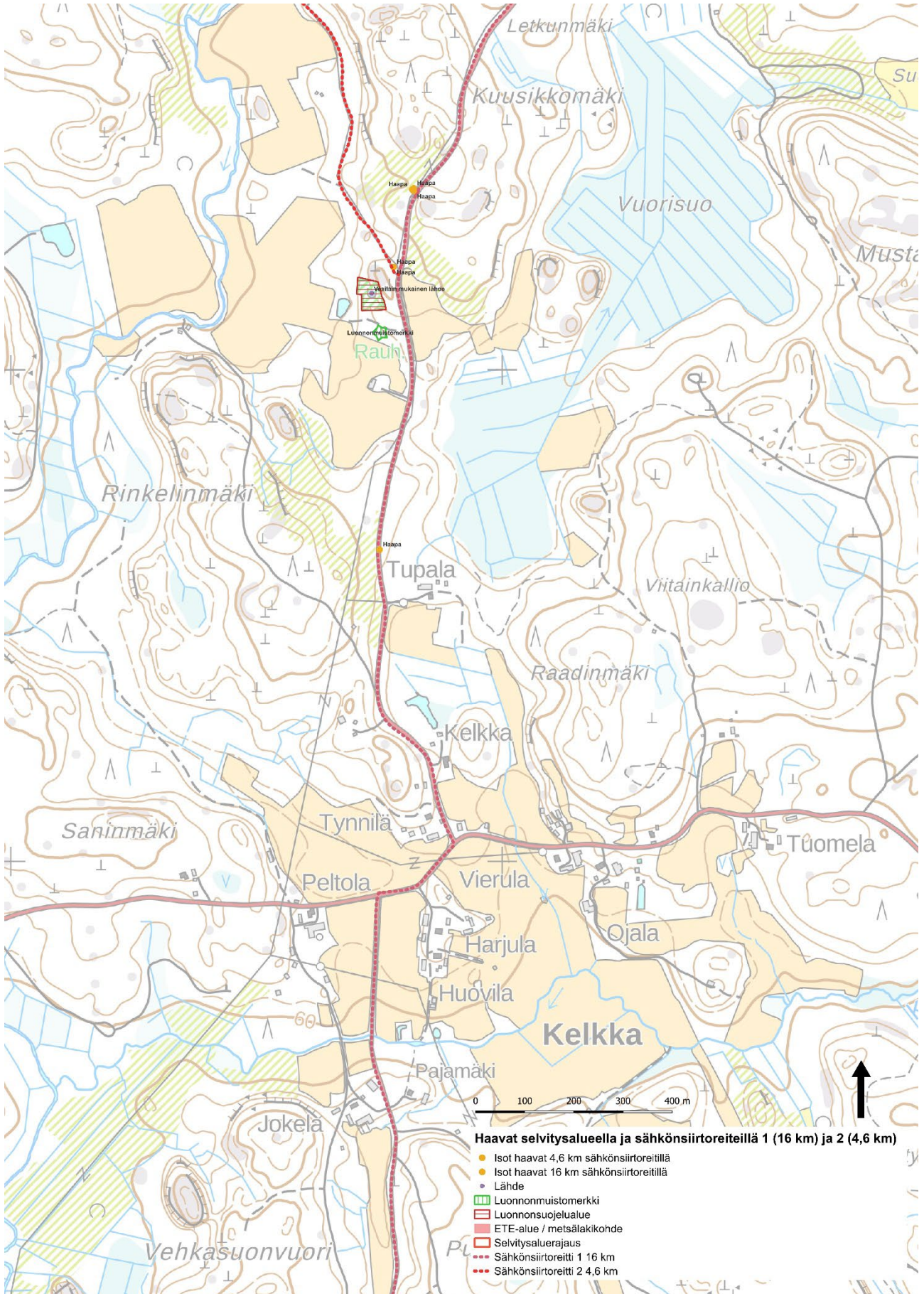

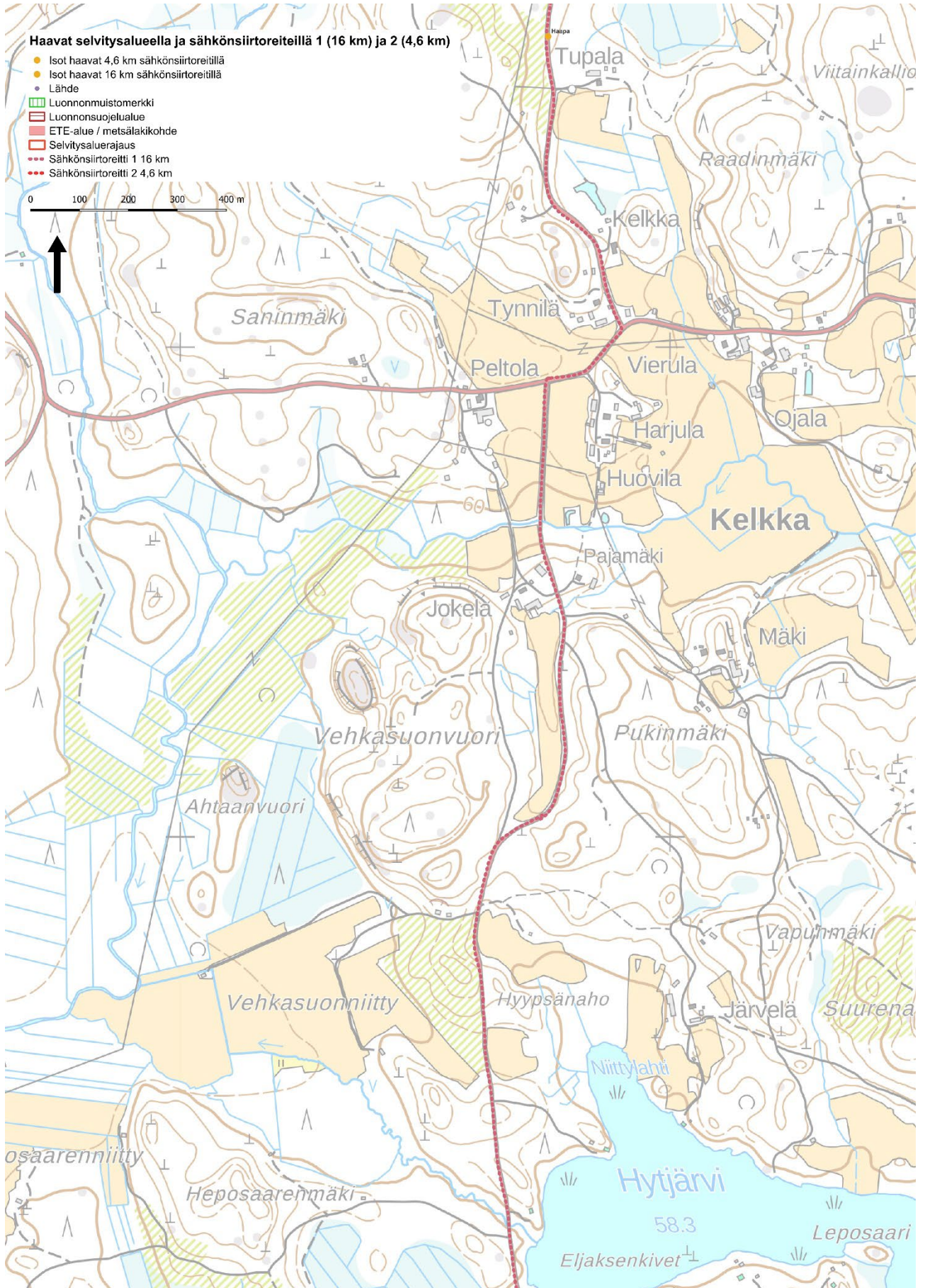

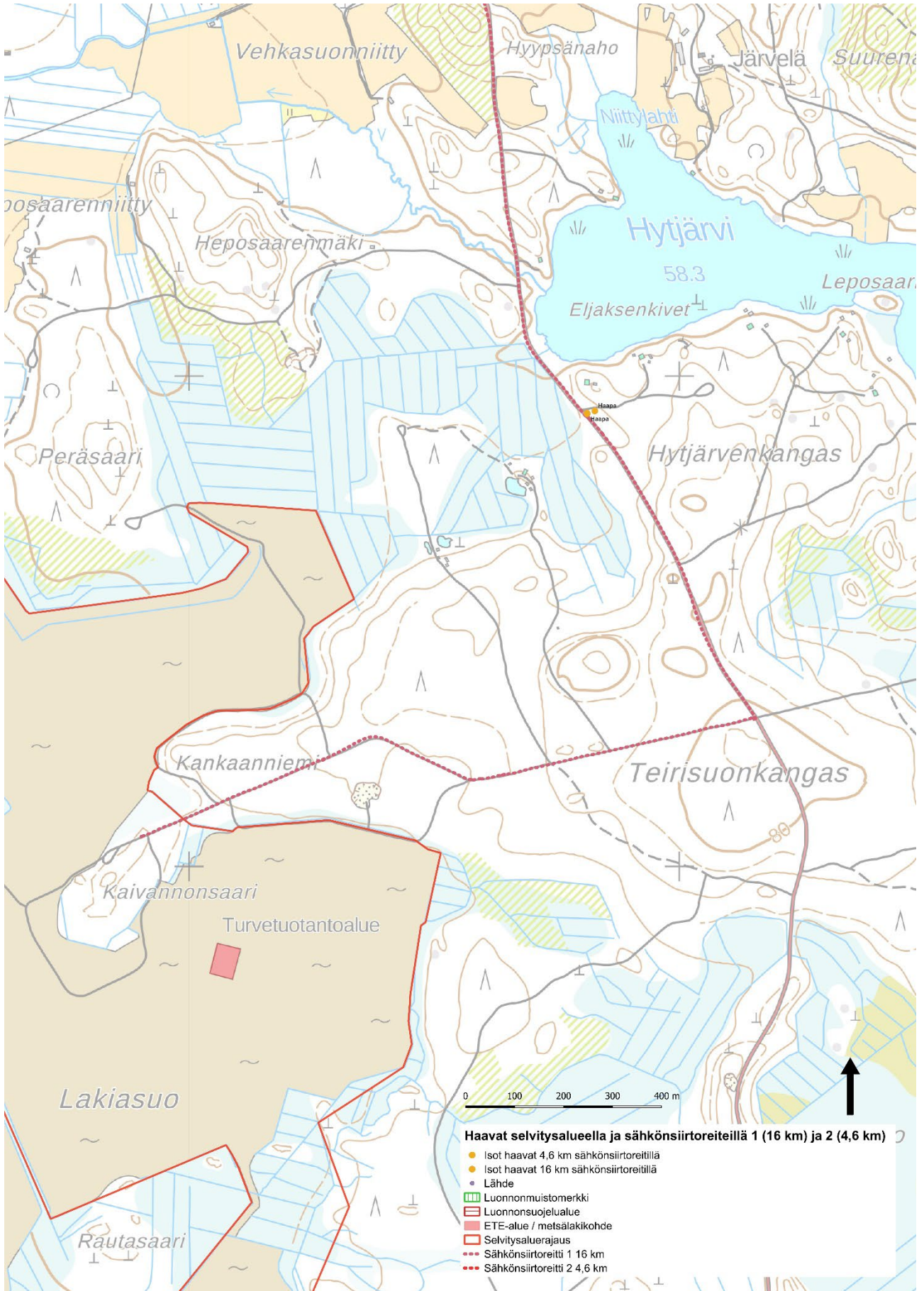

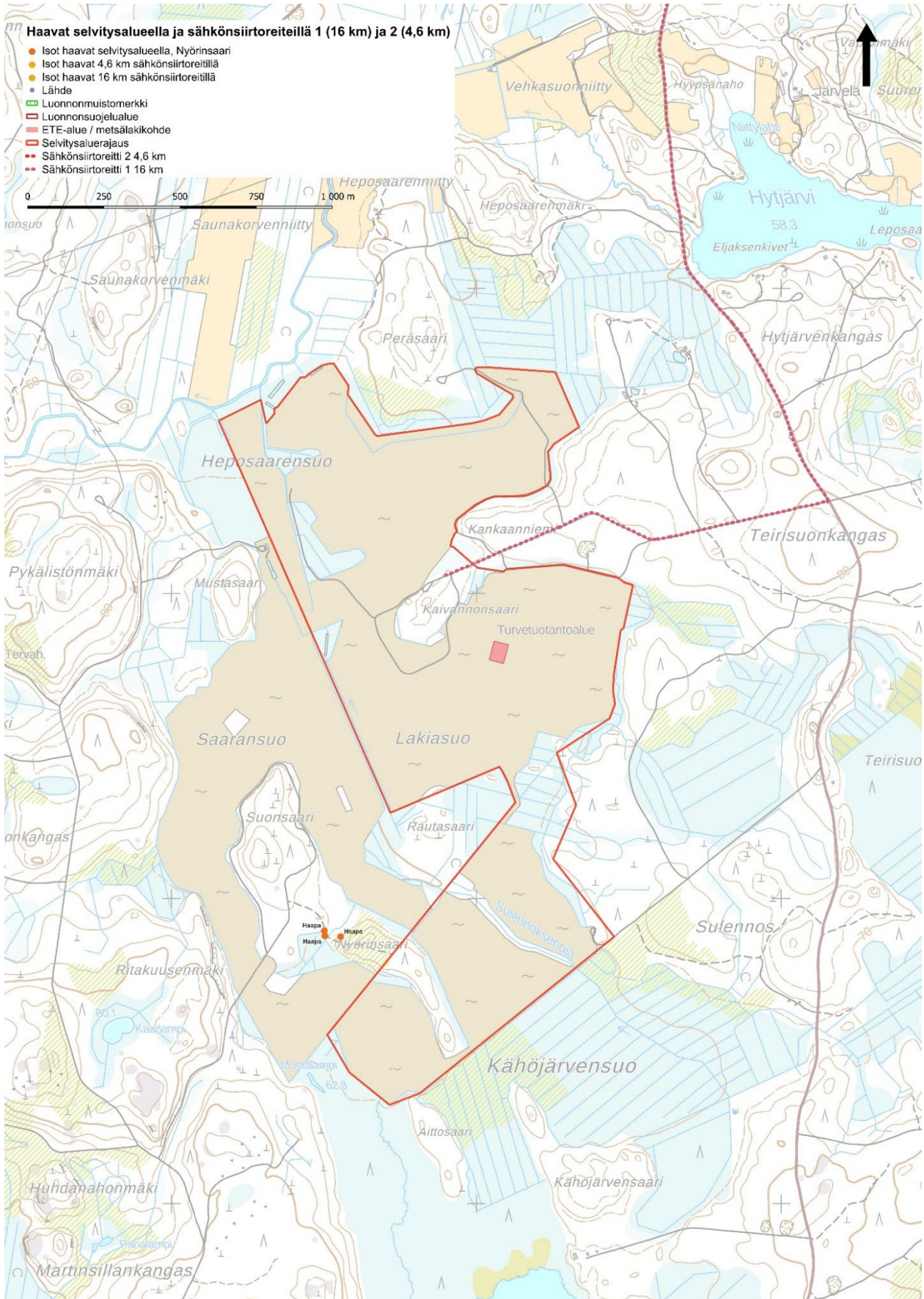

Kartat 8.–21.

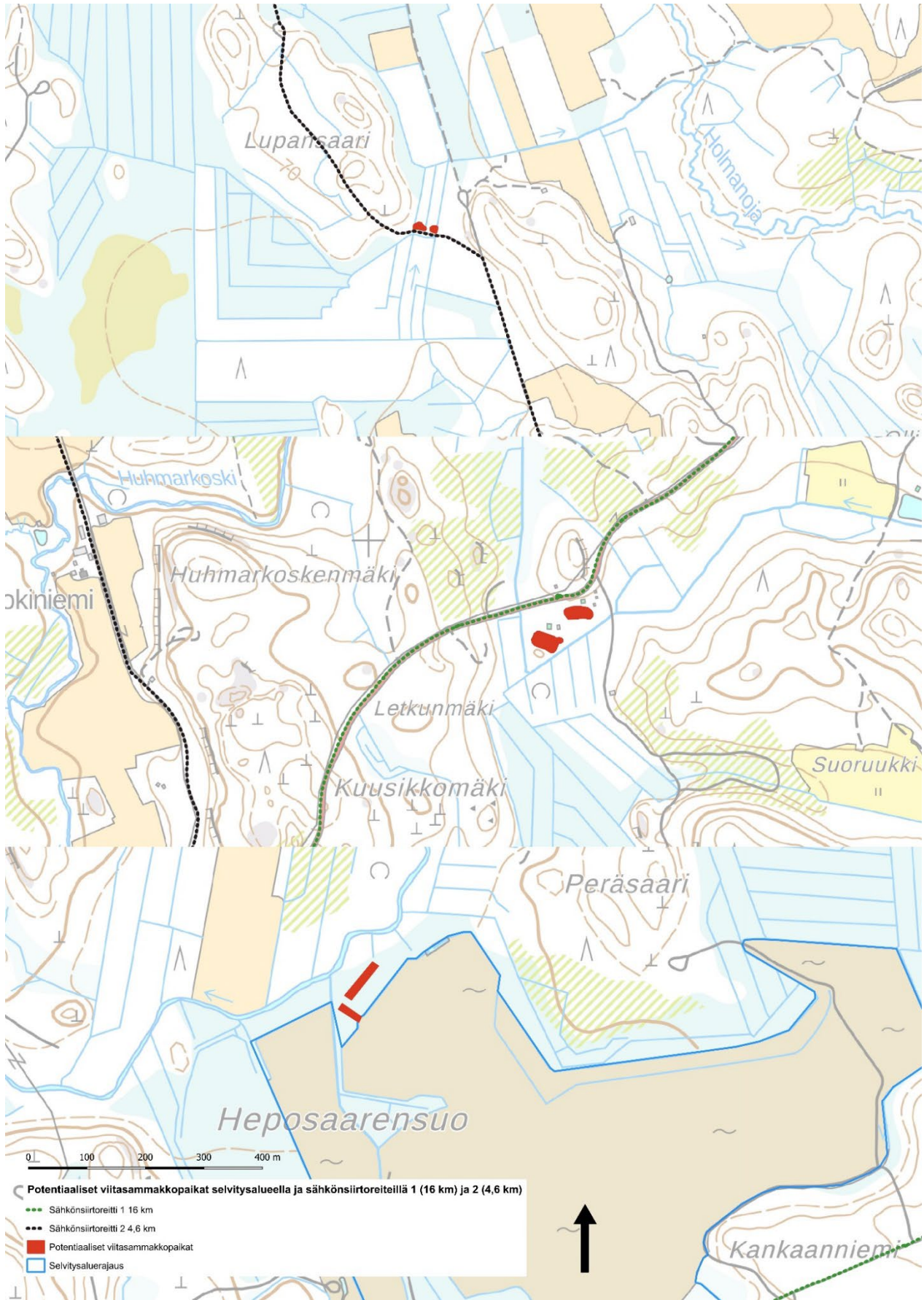
5. Viitasammakko

Viitasammakkoa (*Rana arvalis*) koskevat samat EU:n ja luontodirektiivin säännökset kuin liito-oravaa. Selvitysalueella oli hyvin vähän tälle lajille soveltuvia biotooppeja. Viitasammakko viihtyy runsaskasvisilla pienillä järvillä, järvien rehevissä lahdissa, lammilla ja lätäköillä, sekä toisinaan pellon ojissa. Tällaisia paikkoja oli vain Heposaarensuon pohjoispään pari kaivettua lammikkoa, jotka molemmat olivat niukasti selvitysalueen ulkopuolella. Eteläisempi niistä oli kuitenkin aivan selvitysalueen rajalla.

Viitasammakkoa inventoidaan yleensä kuuntelemalla niiden soidinpulputusta tynnellä ja lämpimällä säällä illalla, vaikka aktiivisimmillaan sitä voi kuulla lähes läpi päivän. Nyt niitä kuunneltiin illalla, klo 27.5. 2024, klo 22–23. Puolen tunnin kuuntelun jälkeen käytettiin myös muutaman minuutin ajan ääniatrappia viitasammakoiden houkutteluun, tuloksetta. Viitasammakon kuuntelukohteet on merkitty karttaan 22. Sähkönsiirtoreitin 1. eteläisessä osassa lähellä Letkunmäkeä oli pari pientä mökitettyä lammikkoa, jotka olivat kuitenkin hyvin niukka-kasvisia. eivätkä siten erityisen soveltuvia viitasammakolle. Sähkönsiirtoreitin 2. lammikot eivät olleet inventoitavissa oikea-aikaisesti, koska tieto lammikoiden tutkimisen lisäämisestä työhön tuli vasta kesäkuussa, joka on auttamatta liian myöhäinen inventointiaika viitasammakoiden todentamiseksi.

Kuva 8. Pieni kasvittunut lammikko sähkönsiirtolinjan vieressä reitillä 2. Lampea ei voitu inventoida ajankohdan soveltumattomuuden vuoksi

Kartta 22.

6. Linnut

Ensimmäisellä käynnillä 22.4.2024 oli Lakiasuon alue laajojen tulvavesialueiden peitossa ja alueella lepäili ja ruokaili pari sataa vesilintua, ainakin sinisorsia, haapanoita, taveja ja telkkiä. Lisäksi tulvalla levähti yksi laulujoutsenpari. Kahlaajista mainittakoon metsäviklo. Hanhiparviin puute oli yllättävää. Tulvat kuivuivat myöhemmässä vaiheessa ja kutistuivat pieniksi lammikoiksi ja kuivuivat lopulta kokonaan, eikä niillä ollut enää vesilintuja muutamaa ojissa viihtynyttä tavia lukuun ottamatta.

Lakiasuon pesimälintuja inventoitiin 27.5.–28.5. 2024 ja 27.6.–28.6. 2024. Näinä päivinä käytiin läpi kaikkien turvekenttien osa-alueiden linnusto. Lisähavaintoja tehtiin myös muilla käynneillä. Selvitysalueella on vain vähäisiä metsälaikkuja ja valtaosa lintujen laulureviireistä oli turvekentille kasvaneessa pensastossa ja pikkupuustossa. Itse turvekenttien linnusto oli odotetusti hyvin niukka.

Linnut inventoitiin aamuvarhaisella ja päivällä (klo 6–12) ja lisähavaintoja tehtiin luonnollisesti myös kaikkina muina aikoina. Linnuista tehtiin suureksi osaksi äänireviirihavaintoja, mutta kiikareilla (Leica 10 x 42) tarkkailtiin myös turvekenttiä lintujen etsimiseen. Tähän tarkoitukseen oli mukana myös kaukoputki.

Sähkönsiirtolinjojen linnusto inventoitiin aamuvarhaisella klo 4.30–10 hitaasti ajaen autolla linjan suuntaisesti ja pysähtymällä n. 500 metrin välein kuuntelemaan lintujen reviirilauluja ja kirjaamalla ylös. Samalla havainnoitiin myös ohilentäviä lintuja. Kullakin pysähdyskohdeella pysähdyttiin 5–10 minuutiksi lintujen havainnointia varten. Havainnointia suoritettiin 27.5.–28.5.2024. Ilma oli lähes tyyni, aurinkoinen ja melko lämmin (+ 17 C). Näkyvyys oli erinomainen eli aamu oli erittäin suotuisa lintujen havainnoinnille. Täydennystä lintulajistoon tehtiin myös 27.6.-28.6.2024.

Linnut luetteloidtiin taulukkoon ja mahdollinen uhanalaisuus mainitaan kunkin lajin kohdalla. Kunkin uhanalaisuusluokkiin kuuluvan lintulajin kohdalla mainitaan tämänhetkinen tieto lajin pesimäkannasta Suomessa. Eri luokkiin kuuluvia lajeja havaittiin alueella vain muutamia. Kaikkein korkeimmassa uhanalaisluokassa EN (erittäin uhanalainen) olivat vain hömötiainen ja tervapääsky, vaarantuneita (VU) olivat haapana, [REDACTED] töyhtötiainen, pajusirkku, pensastasku ja haarapääsky. Silmälläpidettävien luokassa (NT) olivat pensaskerttu, kangaskiuru, kiuru, valkoviklo, liro, taivaanvuohi, västäräkki, käenpiika, närhi ja harakka.

Varsinkin metsätiaisten – hömö- ja töyhtötiaisen – määrät ovat vähentyneet suuresti 2000-luvulla, jopa alle puoleen entisestä.

Metsäelinympäristön tilan on todettu olevan merkittävä tekijä metsätiaisten menestymiselle. Kumpikin laji elää samoilla alueilla lähes paikkalintuna. Ympäri vuoden samoilla alueilla elävänä paikkalintuna hömö- ja töyhtötiainen ovat riippuvaisia suomalaisen metsäelinympäristön tilasta. Esim. pesivän hömötiaiskannan on todettu olevan sitä harvempi, mitä enemmän metsämaisemassa on hakkuualoja ja nuoria talousmetsiä. Pökölöiden runsaudella on puolestaan positiivinen vaikutus hömötiaiskannan tiheyteen.

Metsien käsittely vaikuttaa myös metsätiaisten selviämiseen talvesta. Nuorissa talousmetsissä hömötiaisen talvikuolleisuus on tutkimusten mukaan suurempaa.

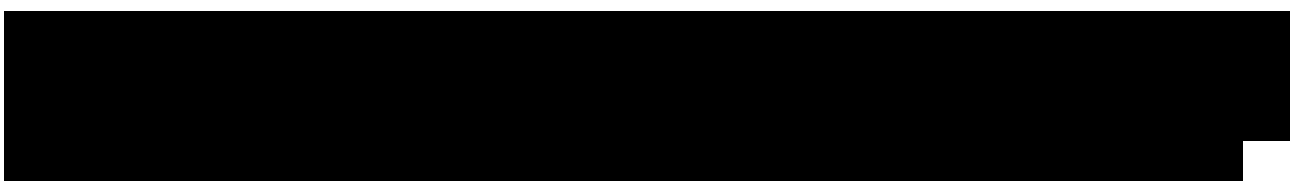
Tervapääskyn pesiminen alueella lienee satunnaista, koska valtaosa tervapääskyistä pesii nykyään taajamien ja kaupunkien rakennuksissa ja ihmisten luomissa keinobiotoopeissa ja ns. "korpipääskyt" eli metsäalueilla aiemmin pesineet tervapääskyt. ovat vähentyneet suuresti. Haarapääskyn väheneminen liittyy taas maatalouselinkeinojen muutokseen. Selvitysalueella lennelleet tervapääskyt ja haarapääskyt lienevätkin alueella satunnaisia saalistajia.

Soiden kahlaajat, liro, valkoviklo ja taivaanvuohi katsotaan taantuneiksi lajeiksi, mutta kanta on kuitenkin vielä kohtalaisen kokoinen. Valkoviklo selvästi pesi turvetuotantoalueella ainakin kahden parin voimin. Poikasaikaan niiden varoitusäännet kaikuivat herkeämättä turvekenttien äänimaisemassa. Pienenä yllätyksenä Lakiasuolla tavattiin myös punajalkaviklo, joskaan sen pesintää ei voitu varmistaa. Sen pesimäkannaksi on arvioitu 7200–10 000 paria (Lehikoinen ym. 2018). Turvekentillä pesi lisäksi ainakin kolme-neljä töyhtöhyppäparia. Lakiasuon keskiosissa pesi myös ainakin neljä kalalokkiparia, myös muualla oli kalalokkeja, mutta niiden pesimäpaikat eivät käyneet ilmi. Mahdollisesti ne olivat ruokavieraita. Laulujoutsenpari havaittiin kevätkäynnillä tulva-alueella, mutta ei enää kesällä muita kuin yksi kuollut laulujoutsen Saaransuolla, Nyörinsaaren länsipuolella. Joutsen oli todennäköisesti jälkikäteen jonkun pedon repimä.

Peltolinnut ovat toinen ryhmä, joista monet lajit ovat taantuneet viime vuosina. Kiuru ja pensastasku ovat selvästi taantuneita. Turvekentille muodostuneissa pajukkoistoissa oli vielä pajusirkun reviiri ja useita pensaskerttureviirejä.

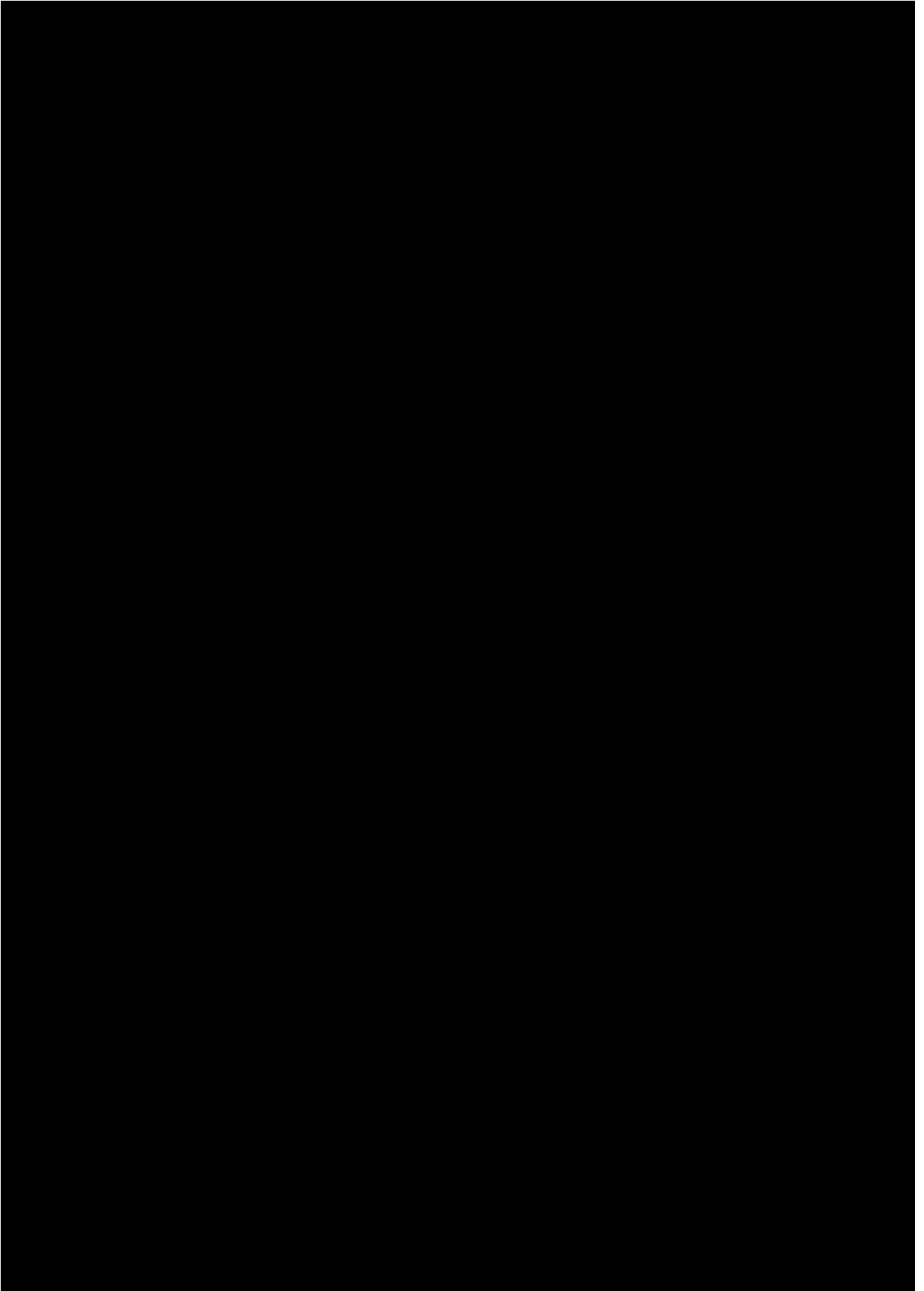
Ylimalkaan turvekenttien linnusto oli hyvin vähälajinen. Paljailla, kasvittomilla turpeentuotantoalueilla – varsinkaan jos alueella ei ole vettä - ei yleensääkään pesi juuri mitään, enintään muutama lokkipari. Kasviston kehittyessä ja vallatessa kilpailuvapaata turvekenttää mahdollisuudet lintujen runsastumiseen kasvavat ja monet pensaikkojen ja avoimien maiden linnut voivat levitä alueelle. Näitä ovat esim. kiuru, pensaskerttu, pajulintu ja pensastasku. Niittykirvisen lähes totaalinen puute oli ehkä pieni yllätys, vaikka laji onkin etelässä selvästi harvinaisempi kuin pohjoisessa.

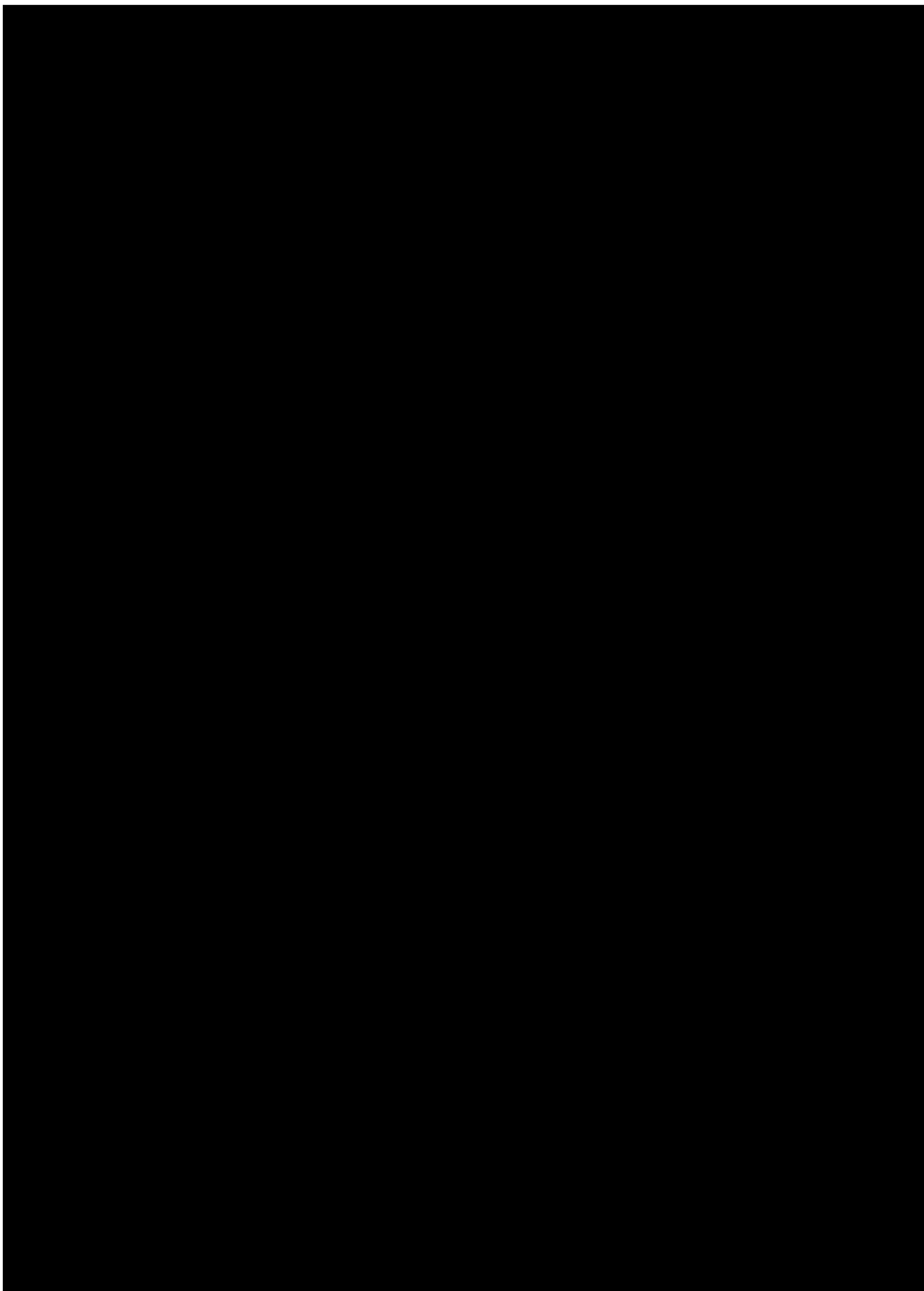
Nyörinsaaren luona havaittiin myös soidinäntelevä harmaapäätikka, jonka havainto tehtiin kuitenkin hieman selvitysalueen ulkopuolelta. Lajin pesimäreviiri saattaa silti olla rajan sisäpuolella. Lajin kanta on elinvoimainen, vaikkakin vähälukuinen. Sen pesimäkannaksi on arvioitu 5400–6000 paria (Lehikoinen ym. 2018).

Suomaastoa ympäröivät mäntykankaat ovat erittäin soveltuvia kehrääjän esiintymiselle. Yllätys oli tavata yksinäinen koiraskehrääjä 27.5.2024 Saaransuon eteläosassa, jossa se inostui vielä hyrisemään tunnelmallista kehrääjälauluun, vieläpä keskellä päivää!

Päivänvalossa sen soitimen kuuleminen on hyvin harvinaista. Tekipä pienen "haukkamaisen" lentonäytöksenkäin katsojien edessä pensoittuneella turvekentällä (kartta 24.). Turpeentuotantokentällä kehrääjällä tuskin on reviiriä, joten se lienee saapunut alueelle ympäröiviltä mäntykankailta, jotka saartavat suoalueita joka puolelta.

7. Sähkönsiirtoreittien linnusto

Pitkän sähkönsiirtoreitin eli maakaapelilinjan linnusto inventoitiin 27.5.2024 klo 4.30–10.00 välisenä aikana. Täydentäviä havaintoja tehtiin 28.6.2024, jolloin muuten inventoitiin pääasiallisesti kasvistoa.

Linnusto käsitti 50 lajia, joista peruslajit peippo, pajulintu ja metsäkirvinen olivat odotetusti runsaimmat (taulukko 3.). Muita yli 10 reviirin lajeja olivat runsausjärjestyksessä kirjosiippo, lehtokerttu, tiltalti, pensaskerttu (NT), käki ja mustarastas. Näistä erityisesti pensaskertun runsaus oli myönteistä, koska lajia pidetään taantuneena ja on luokiteltu silmälläpidettäväksi. Rastaat ja punarinnat sen sijaan olivat vähissä, mikä johtunee niiden päämuuttoaikaan tapahtuneista poikkeuksellisen epäedullisista ja suorastaan talvisista sääolosuhteista. Myös vihervarpunen oli käsittämättömän harvinainen.

Vähälukuisimpia lajeja sähkönsiirtoreitillä on kangaskiuru, jolla oli laulureviiri siirtolinjan varrella Kelkan risteuksen läheisyydessä. Alue oli hakkuuaukeaa, jossa kasvoi harvaa, varttunutta männikköä. Laji on kuivien aukkoisten mäntykankaiden asukas ja vaikka laji on harvalukuinen, sen ei katsota erityisesti taantuneen viime vuosina 2000-luvulla, mutta se on kuitenkin luokiteltu silmällä pidettäväksi (NT). Muita vähälukuisia olivat pikkusiepon kaksi lähimmäistä reviiriä reitin pohjoisosissa, kultarinta, jolla niin ikään oli kaksi reviiriä, aamuvarhaisella laulanut viitakerttunen, jolla oli yksi reviiri sekä käenpiika (NT), jolla oli myös yksi reviiri. Pikkusiepon esiintyminen kertoo luonnontilaisesta kuusikosta. Pikkusieppo onkin usein kuusivaltaisten luonnonsuojelualueiden tunnusomainen laji. Pikkusiepon voidaan katsoa runsastuneen viime vuosikymmeninä ja pesimäkanta on jo arvioitu välille 5200–36000 paria (Lehikoinen ym. 2018). Peukaloisella oli reitillä 1. muutamia reviirejä, sen esiintyminen kertoo myös metsän luonnontilaisuudesta kannokkoineen ja risukkoineen, joten sen löytää usein samankaltaisesta biotoopista kuin pikkusiepon.

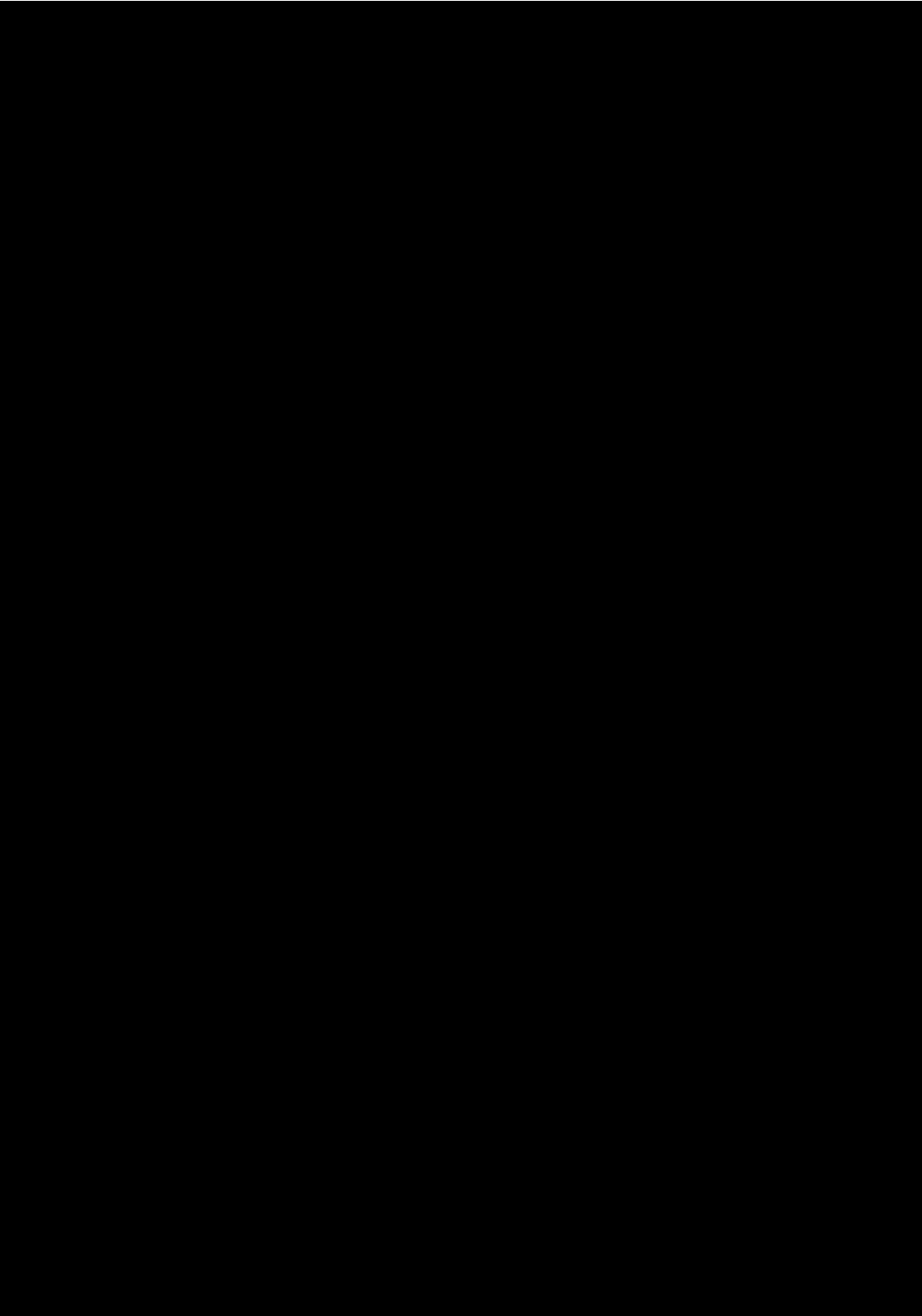
Lyhyempi sähkönsiirtoreitti oli niukkalinnustoinen. Merkittävimpiä havaintoja olivat töyhtötiainen (VU) ja hömötiainen (EN). Lisäksi Multalantien varressa havaittiin yksi pensastaskureviiri (VU). Niukemmin esiintyvistä lajeista mainittakoon pikkulepinkäinen, josta nähtiin kaksi lentokykyistä poikaslintua Multalantien varressa.

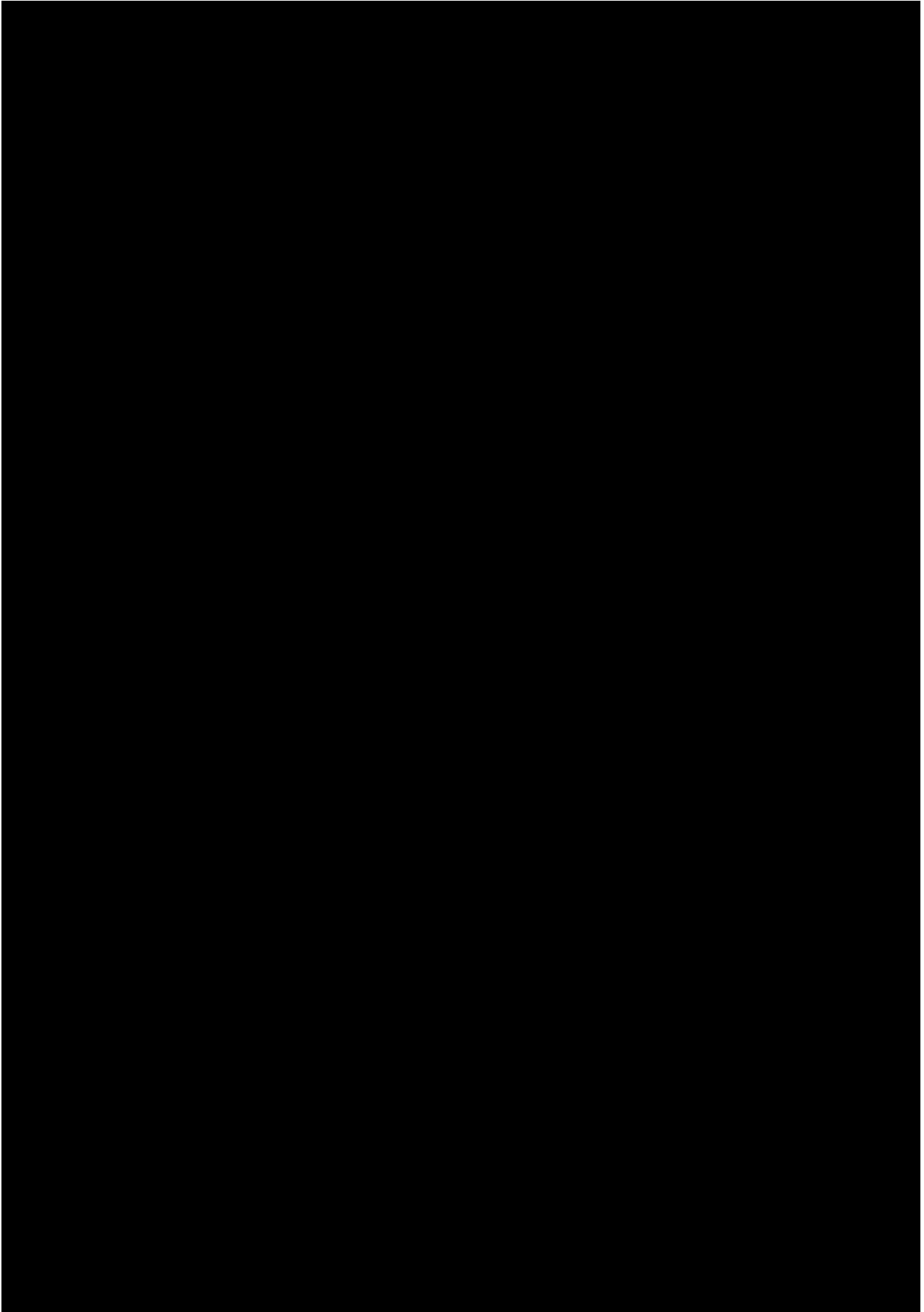
Sähkönsiirtoreittien uhanalaisluokkien lintulajisto on merkitty karttoihin (25–31.), lisänä on myös muita harvinaisempia ja vähälukuisia lintulajeja.

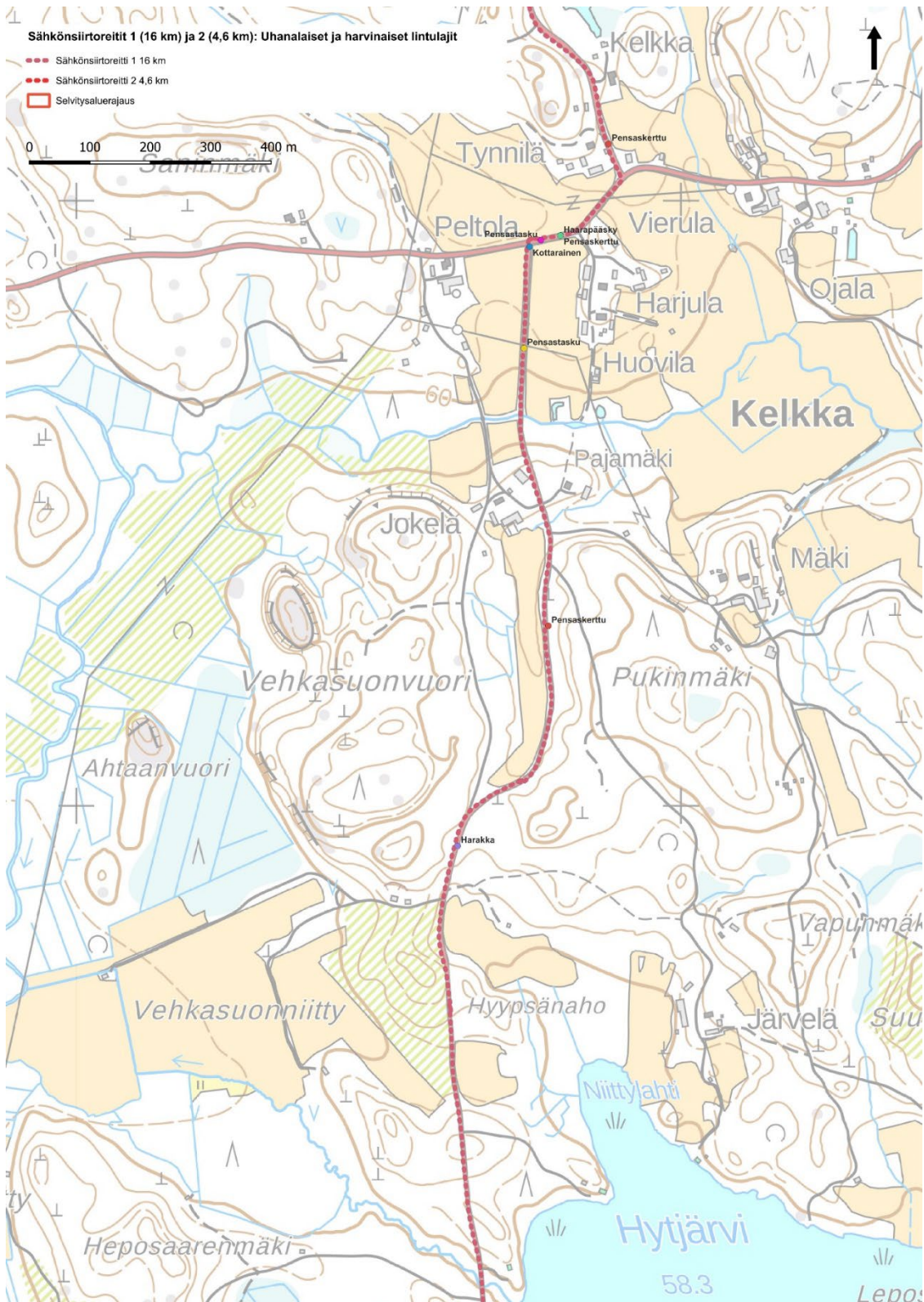

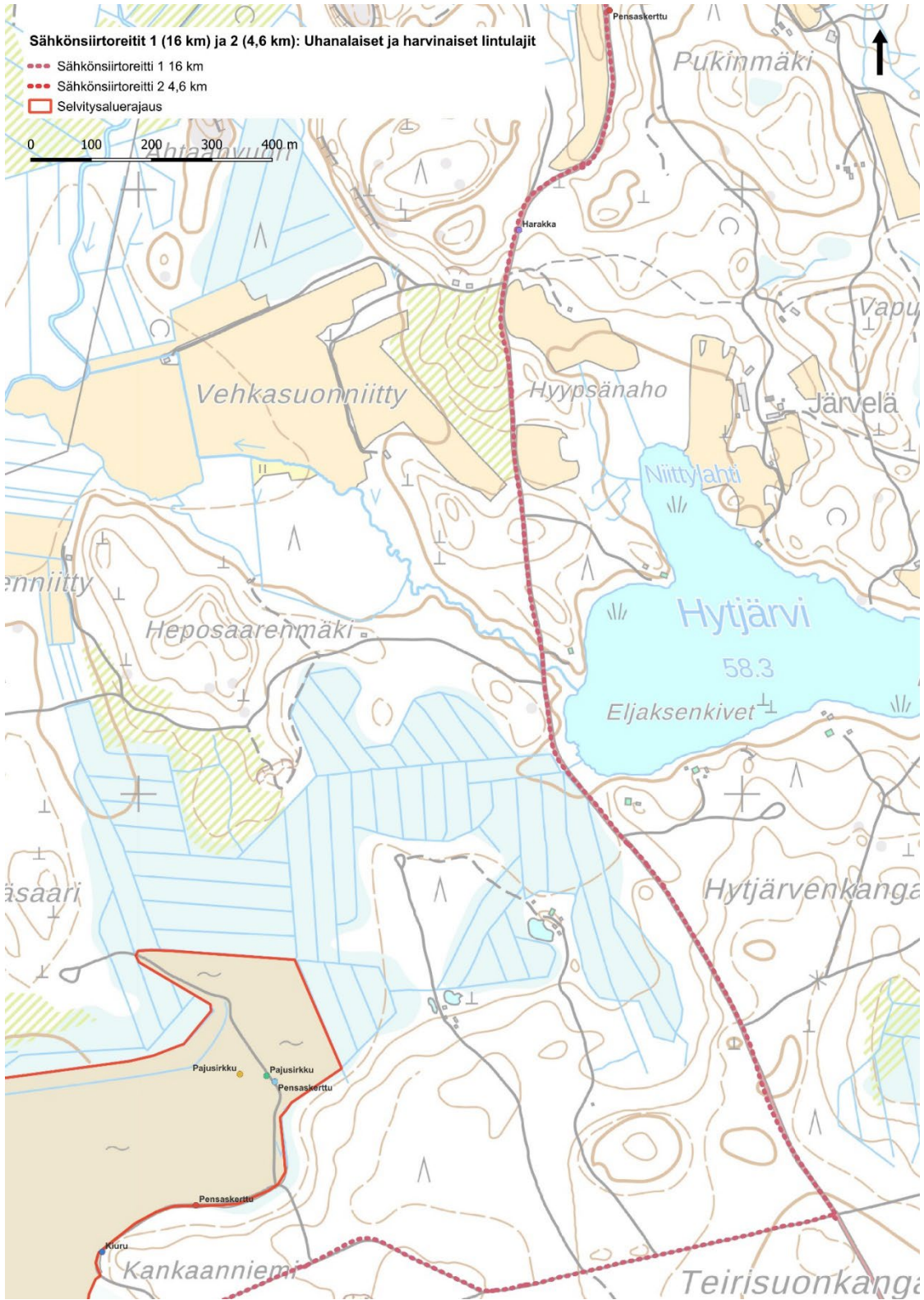
Kartta 26.

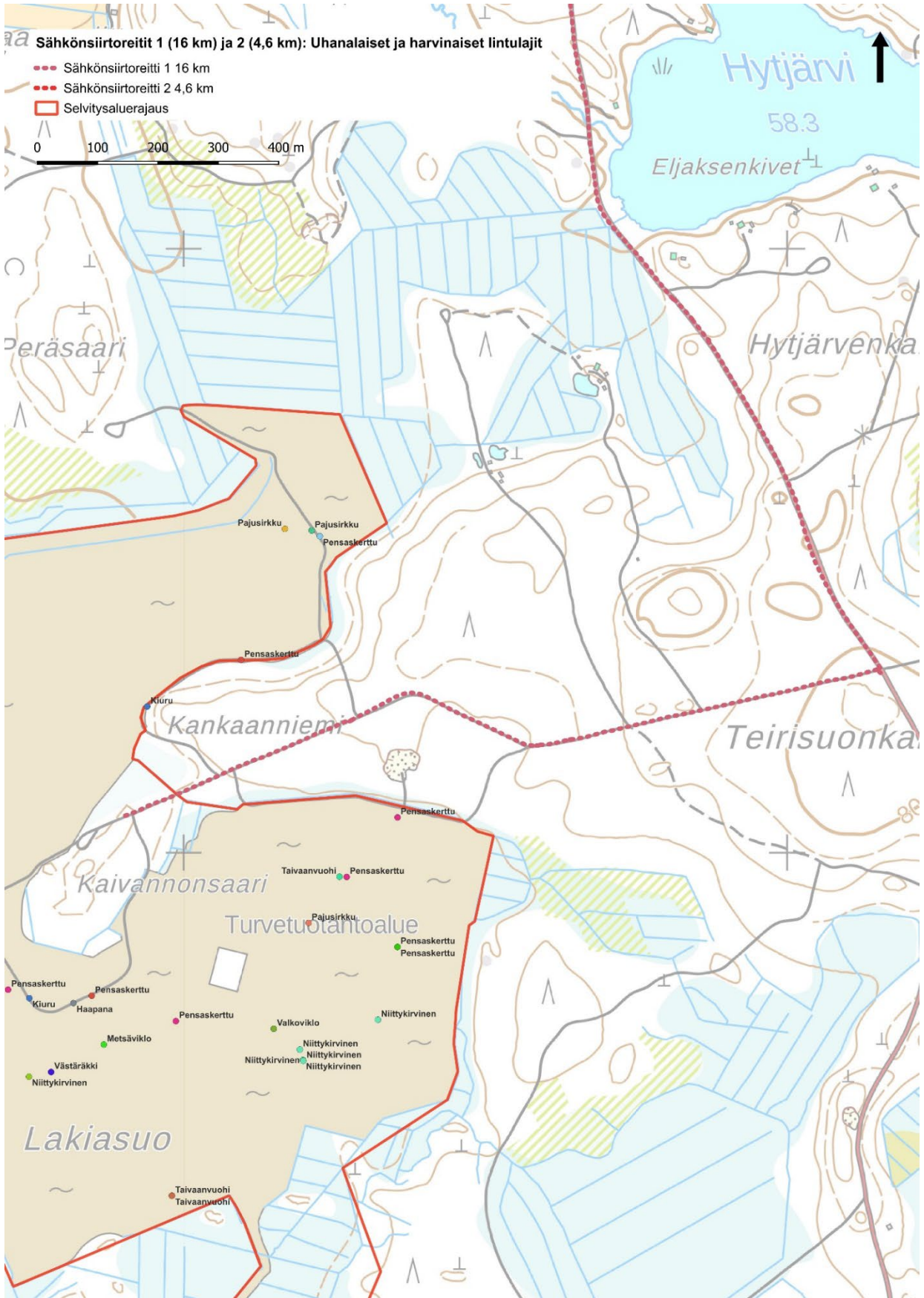

Kartta 29.

Kartta 30.

Kartta 31.

8. Uhanalaisuusluokkien lintulajit

Uhanalaisuusluokkiin kuuluvia lintulajeja oli selvitysalueella ja sähkönsiirtoreiteillä yhteensä seuraavasti (taulukko 3.): kaksi erittäin uhanalaista (EN) lajia, hömötiainen, tervapääsky, viisi vaarantunutta (VU) lajia: töyhtötiainen, haarapääsky, pensastasku, pajusirkku [REDACTED] [REDACTED] Silmällä pidettäviä (NT) oli 12, kiuru, kangaskiuru, käenpiika, kehrääjä, pensaskerttu, närhi, harakka, västäräkki, taivaanvuohi, valkoviklo, liro ja kuovi. Silmällä pidettävyys ei varsinaisesti ole uhanalaisluokka vaan on osoitus seurannan tarpeesta. Näiden lisäksi huhtikuisella retkellä turvesoiden vesialtaiden vesilintuparvissa oli haapanoita (VU). Se ei pesine alueella, vaan on kevätmuuton aikainen lepäilijä ja ruokavieras. Taulukkoon on kirjattu myös Suomen lintuatlaksen 2006–2020 laskelmat kunkin lintulajin kannan runsaudesta. Uhanalaisten lajien esiintyminen on merkitty pisteinä kartoille 25.–31.

Erittäin uhanalaiseksi määritelty tervapääsky on alueella lähinnä ruokavieras ja ei välttämättä pesi alueella. Sama koskenee vaarantunutta haarapääskyä.

Taulukossa 3. on lueteltu selvitysalueen uhanalaiset lajit, niiden uhanalaisuusstatus ja Suomessa pesivän kannan koko Suomen lintuatlaksen (2006–2010) mukaan.

Alueellisesti (alue 2a) uhanalaisista lintulajeista havaittiin vain valkoviklo, joka selvästikin pesii Saaransuon turvekentällä ainakin kaksi paria.

9. Kansainväliset vastuulajit

Luettelo Suomen kansainvälisistä vastuulajeista sisältää ne eliölajit, joiden populaatiosta vähintään Euroopan alueella merkittävä osa elää tai lisääntyy Suomessa, ja joiden seurannasta, tutkimuksesta ja suojelusta Suomella on siksi kansainvälisellä tasolla erityinen vastuu. Osassa eliölajeista vastuu koskee vain lajin tiettyä alalajia, muunnosta tai paikallista rotua. Suurimmalla osalla vastuulajeista on Suomessa elinvoimainen kanta (taulukko 2., liite).

Selvitysalueella havaittiin yhdeksän vastuulajiluetteloon kuuluvaa lintulajia, joista vain yksi laji oli varsinaisesti uhanalainen (haapana, vaarantunut) ja kolme muuta: kuovi (sähkönsiirtoreitillä), liro ja valkoviklo olivat silmälläpidettäviä (NT). Näistä vain valkoviklo kuului selvitysalueen pesimälinnustoon.

10. Kasvit ja kasvillisuus

Kasveja inventoitiin päivinä 27.–28.6. Täydennyksiä tehtiin 17.–18.7. Kutakin aluetta kuljettiin ristiin rastiin edestakaisin ja kasvihavainnot kirjattiin muistiinpanovihkoon. Vain jotkut määrimmät ja vaikeakulkuisimmat paikat jätettiin pintapuoliselle tarkastelulle. Kasveista laadittiin yksityiskohtaiset lajiluettelot. Kasvinimistössä käytettiin uusimpia, nimistötoimikunnan vahvistamia kasvin nimiä. Myös tieteellinen nimistö on uudenmukainen.

Kasvilajisto on luetteloitu taulukkoihin 1–2.

Uhanalaisia kasvilajeja ei havaittu. Ainoa rauhoitettu laji oli sähkönsiirtoreitillä 2. havaittu pieni ryhmä valkolehdokkeja.

Muutama harvinainen kasvilaji havaittiin sähkönsiirtoreitillä 1. Metsänätkelmästä havaittiin pari kukkivaa versoja Selkäharjun varressa. Ketomaruna ei liene täällä erityisen harvinainen ja pieni ryhmä sitä havaittiin linjan 1. pohjoispäässä, tien varressa. Kysymyksessä lienee nimilajin alalaji, ssp. *campestris*, kiiltoketomaruna. Harjuhäränsilmä on harvalukuinen hiekaisten maiden kasvilaji, jota oli tien varressa muutamien kohdin. Erityisen runsaasti – ehkä satoja kukkaversoja - sitä kasvoi Kelkan risteyksen ympäristössä, tien varressa (kartat 32.–34.).

Kuvat 9.–10. Turvekenttien kosteikkokasveja, vasemmalla ratamosarpio, oikealla palleropalpakko.

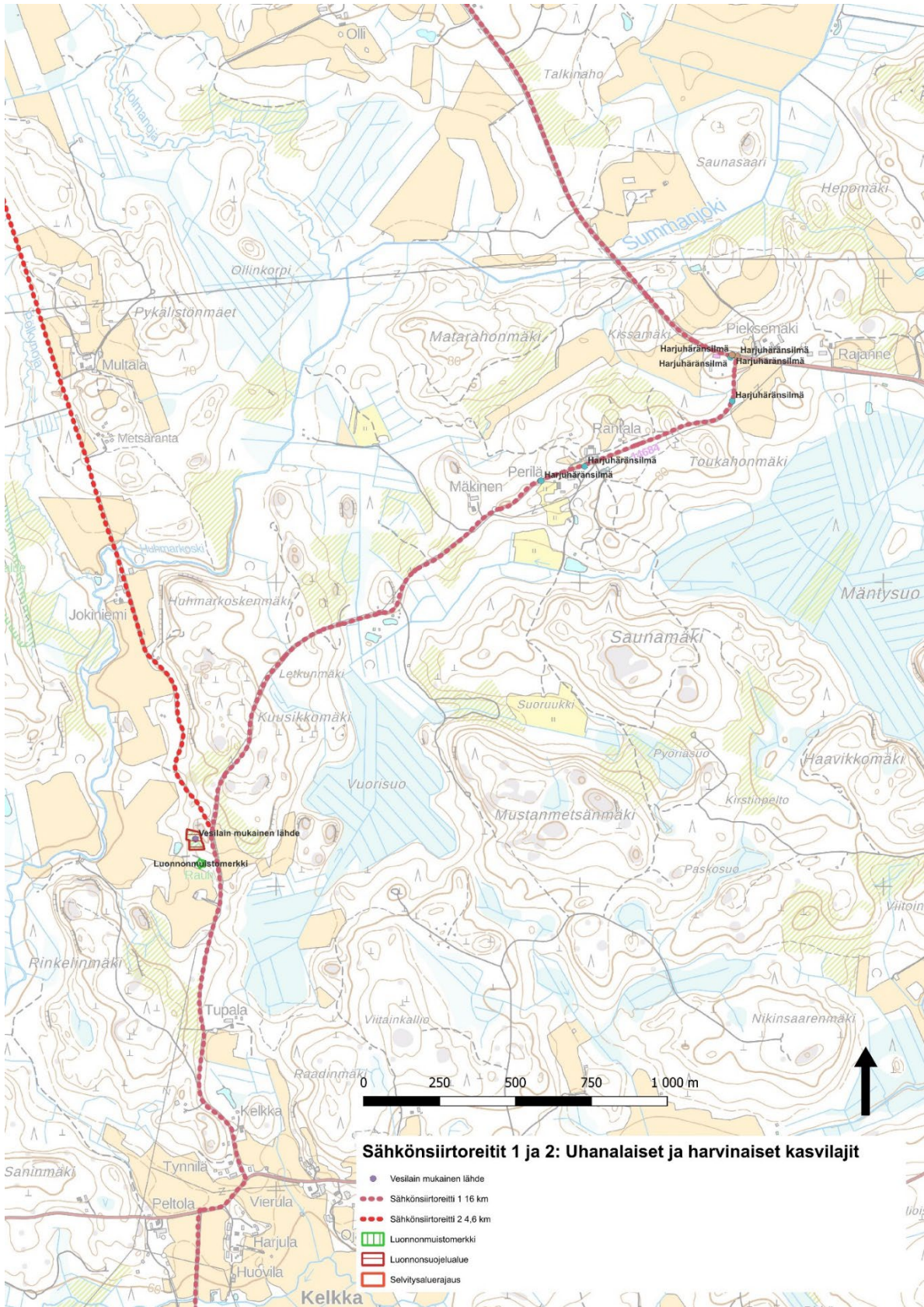
Kuva 11. *Nurmilauha oli vallannut Lakiasuon turvekentällä pajukkojuottien välisiä alueita.*

Kartta 32.

Kartta 33.

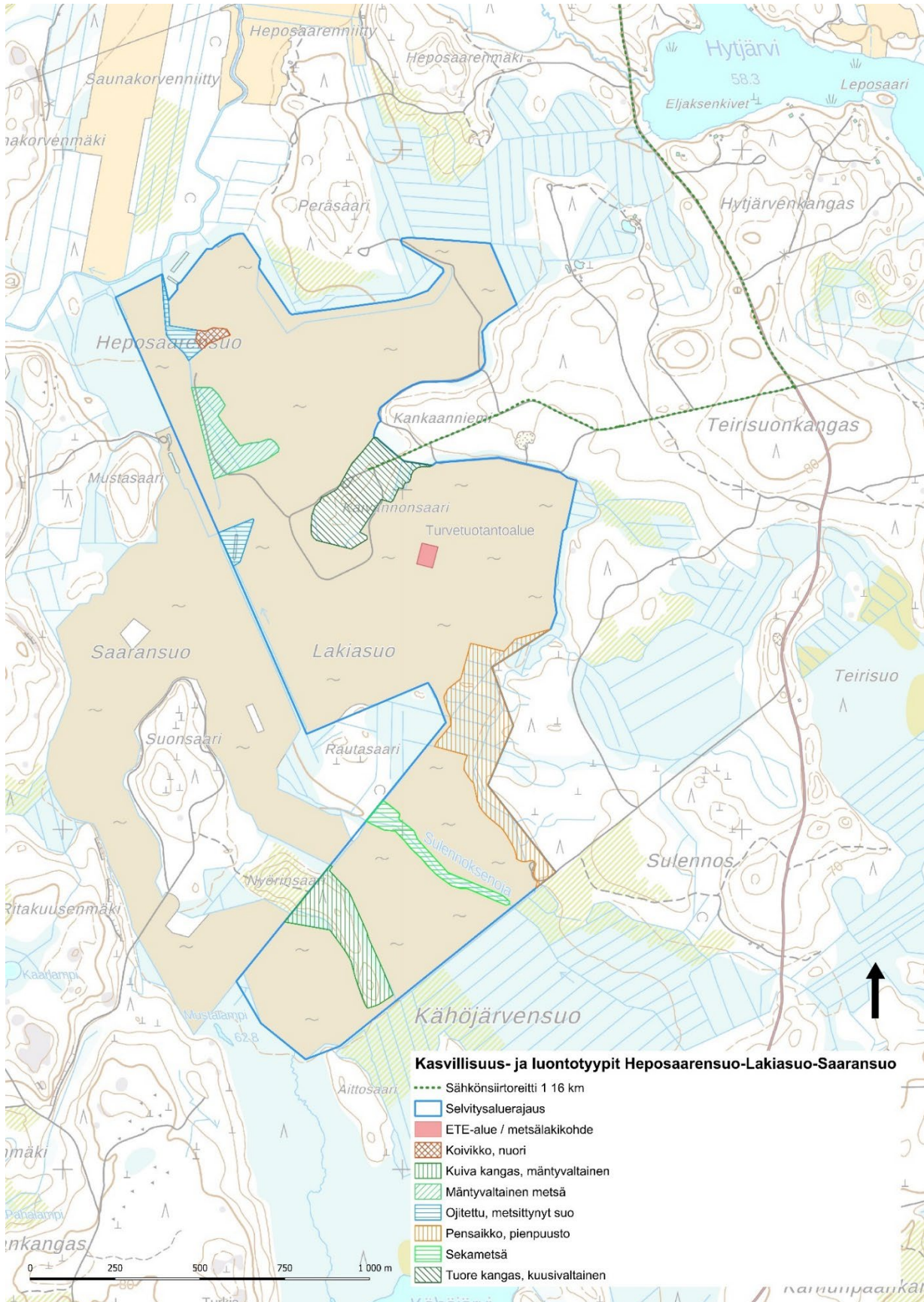

Kartta 34.

Kuva 12. Koivukehrääjän (*Eriogaster lanestris*) toukka kiipeilemässä leveäosmankäämin tähkällä Heposaa-
rensuolla.

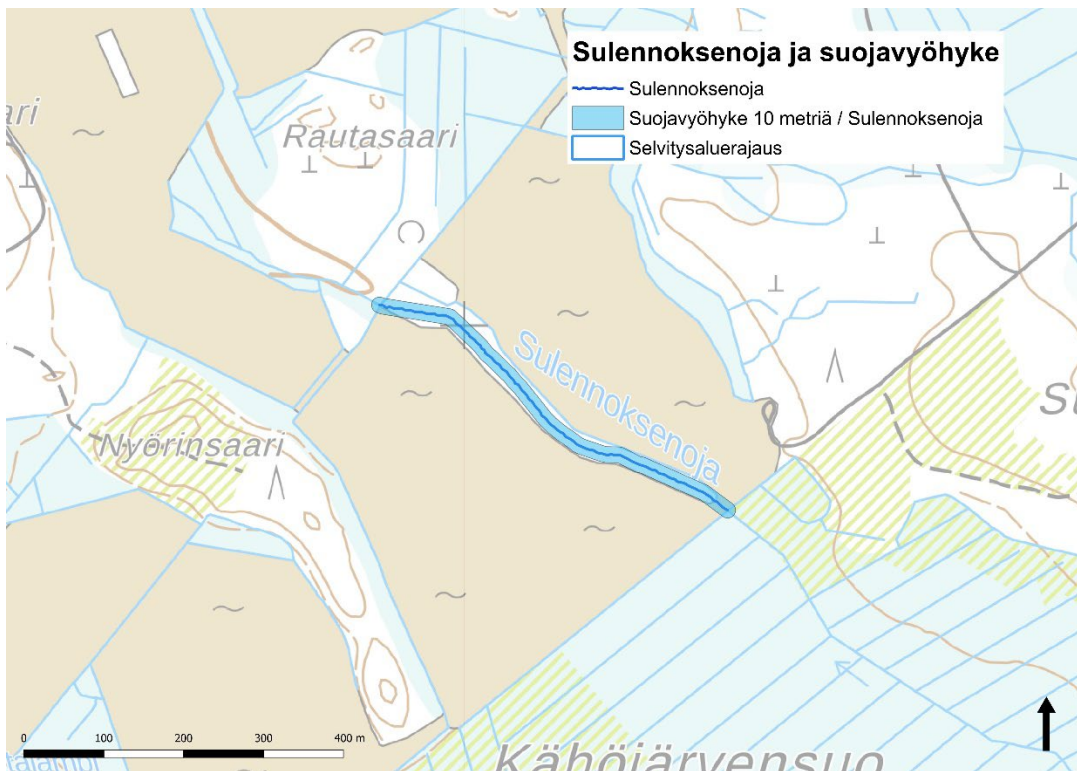
Kartta 35. Hankealueen puuvaltaisten alueiden kasvillisuus- ja luontotyypit. Muut alueet olivat käytännössä kasvitonta tai vähäkasvistä turvekenttää.

11. Metsä- ja vesilakikohteet

Metsälain 10 §:n mukaisia kohteita (metsälain erityisen arvokkaat elinympäristöt) ovat mm. kangasmetsäsaarekkeet, jotka sijaitsevat ojittamattomilla soilla tai soilla, joissa luontainen vesitalous on pääosin säilynyt muuttumattomana. Tällaiseksi on määritelty aikoinaan Laki-asuon keskellä oleva pienialainen (0,31 hehtaaria) kangasmetsäsaareke (kartta 35.). Saarekkeessa oli sekä kuusia että mäntyjä melko paljon ja harvakseltaan myös rauduskoivuja. Kenttäkerros koostui valtaosaksi mustikasta, mutta siellä kasvoi myös puolukkaa, juolukkaa, vadelmaa, oravanmarjaa, metsätähteä nuokkotalvikkia ja viitakastikkaa. Ympäröivä suoalue ei enää mielestäni sovellu määritelmään metsälain 10 §:n kohteena, koska suoalueen vesitalous on täysin muuttunut ja suo on perusteellisesti käsitelty – pelkkää yksitoikkoista turvetkenttää.

Puro on vesilain mukainen vesistö ja puron luonnontilan vaarantaminen edellyttää aina vesilaissa tarkoitettua lupaa. Alueella oli yksi vesilain mukainen ainakin lähes luonnontilainen vilkkaasti juokseva, Saaransuon läpi ”leikkaava” Sulennoksenoja, joka sijoittuu Saaransuon eteläosassa sijaitsevaan vain muutaman metrin leveään, kannasmaiseen niemeen (kartta 36). Sähkönsiirtolinjan II poikki kulkee lisäksi vuolasvirtainen Summanjoki, joka ulottuu 68 kilometrin mittaisena Haminassa Summanlahden kautta Suomenlahteen.

Sähkönsiirtoreitin I varrella on myös luonnontilainen lähde, joka on merkitty karttaan 15., lähelle luonnonmuistomerkkiä.

Kartta 36. Sulennoksenoja 10 metrin suojavyyöhykkeellä.

12. Luonnonsuojelulain mukainen kohde

Sähkönsiirtoreitillä I sijaitsee yksi luonnonsuojelulain mukainen kohde, suuri, iäkäs mänty, joka on rauhoitettu luonnonmuistomerkiksi. Kohteen sijainti on kartassa 15. Katso myös kuvaa 13.

Kuva 13. Pitkän sähkösiirtolinjan varressa oli yksi luonnonmuistomerkki. Vanha mänty. Samassa paikassa oli myös luonnontilainen lähde.

Kuva 14. *Harmaasaran mänttöitä oli harvakseltaan turvekentillä. Taustalla myös metsäkortetta.*

Kuva 15. *Inventoija kirjaa muistiin turvekenttien kasveja.*

Kuva 16. Kuva Heposaarensuolta. Taustalla yksi harvoista turvekenttien metsäsaarekkeista.

13. Yhteenveto

Kouvolan Lakiansuon (pinta-ala 157 hehtaaria (selvitysalueen linnusto, kasvisto, viitasammakot, liito-oravat sekä luontotyypit käytiin läpi huhti-elokuussa 2024. Tässä yhteydessä selvitettiin myös sähkönsiirtoreittien vastaavat luontoarvot.

Tulokset on esitetty pääasiallisesti taulukoissa 1.–3. ja karttakuvissa.

Viitasammakoille soveltuvia lammikoita ei juurikaan ollut ja osaksi näiden inventoimiseksi oltiin liian myöhässä (sähkönsiirtoreitti 2). Viitasammakoista ei siten tehty havaintoja. Sama koskee liito-oravia, joiden elinympäristövaatimuksia vastaavia ympäristöjä ei ollut suoalueen ympäristössä, kuin korkeintaan Kaivannonsaari, josta ei löydetty merkkiäkään liito-oravista. Sähkönsiirtoreitiltä kirjattiin muistiin isokokoisten haapojen esiintymät, joista ainakin osa voi tarjota liito-oraville elinmahdollisuuksia. Haapojen paikat on kirjattu karttoihin 8.–21.

Lakiasuolla (kolmen osa-alueen kokonaisuus) ja sähkönsiirtoreittien varrella havaittiin yhteensä 62 lintulajia. Avoimet turvekentät eivät juuri tarjoa linnustolle elinmahdollisuuksia, vaikka osalle alueista oli jo kasvanut kasvillisuutta, putkilokasveja ja pienpuustoa ja pensastoa. Turvekenttien pesimälinnusto oli erittäin niukkaa, töyhtöhyppä, valkoviklo (NT), kala-
lokki ja västäräkki (NT) kuuluivat lajistoon. Turvekentille kasvaneessa pienpuustoisella alueella sentään oli pikkulintulajistoa. Suoalueella havaituista linnuista 8 oli uhanalaisluokkiin kuuluvia. Näiden lisäksi oli 12 silmällä pidettävää lajia. EN-erittäin uhanalaiset luokkaan kuului kaksi lajia, tervapääsky ja hömötiainen. Tervapääsky on alueella lähinnä ruokavieras, mutta hömötiainen voinee pesiä pienissä metsäsaarekkeissa. Sama koskee myös toista alueella tavattua metsätiaislajia, töyhtötiaista, joka on luokiteltu vaarantuneeksi (VU). Vesi-
lintuja ja kahlaajia oli hyvin vähän, ensi käynnillä laajat tulvat toki tarjosivat lepo- ja ruokai-
lupaikan sadoille vesilinnuille. Tulvien kuivuttua laji- ja yksilömäärä jäi hyvin niukaksi.

Osa-alueista Heposaarensuo oli runsaslinnustoinen.

Kasvisto oli tavanomaista turvekenttien lajistoa, kosteikkokasvillisuutta ja kilpailuttomille alueille nopeasti muodostuvaa pioneerikasvillisuutta, joiden joukossa ei ollut harvinaisuuksia tai erityissuojelun kohteita.

Sähkönsiirtoreittien kasvillisuus oli paljolti normaalia tienvarsikasvistoa, metsänreunojen ja pellonvierusten kasvillisuutta. Muutama vähälukuisempi kasvilaji tienvarsilla kasvoi (kartat 32.–34.), kuten metsänätkelmä, harjuhäränsilmä, ketomaruna ja ainoa rauhoitettu laji valko-
lehdokki (linja 2.). Linnustossa oli lukuisia NT-luokkaan kuuluvia lajeja, joista vähälukuisimmat olivat kehrääjä, kangaskiuru, käenpiika [REDACTED]. Kangas-
kiurun reviiri sijoittuu harvennetulle männikkörinteelle. Pikkusiepon esiintyminen kahdessa lähekkäisessä paikassa kertoo kuusimetsän luonnontilaisuudesta ja tällaiset paikat ovat usein arvokkaita säilyttää luonnon monimuotoisuuden kannalta. Samankaltainen, mutta runsaslukuisempi laji on peukaloinen.

14. Kirjallisuus

Färding, A. 2024: Yksi puu, tuhat elämää. – Tiede ja luonto 6/24: 26–35.

Lehikoinen, A., Below, A., Mikkola-Roos, M., Jukarainen, A., Laaksonen, T., Lehtiniemi, T., Mikkola-Roos, M., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rusanen, P., Sirkiä, P., Tiainen, J., Valkama, J. 2018: Suomen pesimälintujen koot. - Linnut-vuosikirja: 38–45.

Kansikuva: Tästä retki lähtee liikkeelle, aamuvarhaisella klo 4.30 lähdettiin inventoimaan sähkönsiirtoreitin linnustoa.

LIITTEET

Taulukko 1. Selvitysalueen ja sähkönsiirtoreittien kasvilajiluettelo

Kouvola, Haapala

Heposaarensuo-Lakiasuo-Saaransuo ja sähkönsiirtoreitit 1 (16 km Selkäharju-Lakiasuo) ja 2 (4,6 km Ojala-Risikkomäki-Multala)

- 1 Heposaarensuo
- 2 Lakiasuo
- 3 Saaransuo
- 4 Sähkönsiirtoreitti 1 (Selkäharju-Lakiasuo 16 km)
- 5 Sähkönsiirtoreitti 2 (Ojala-Risikkomäki 1,4 km)
- 6 Sähkönsiirtoreitti 2 (Lupansaari-Multala 3,2 km)

			1	2	3	4	5	6
Nro	Suomalainen nimi	Tieteellinen nimi						
1.	Metsävaahtera	<i>Acer platanoides</i>				x		
2.	Siankärsämö	<i>Achillea millefolium</i>				x	x	x
3.	Ojakärsämö	<i>Achillea ptarmica</i>						x
4.	Vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>				x	x	x
5.	Nurmiröllä	<i>Agrostis capillaris</i>	x	x	x	x	x	x
6.	Piennarpoimulehti	<i>Alchemilla vulgaris</i>		x				x
7.	Ratamosarpio	<i>Alisma plantago-aquatica</i>	x	x	x			
8.	Tervaleppä	<i>Alnus glutinosa</i>	x					
9.	Harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>				x	x	x
10.	Polvipuntarpää	<i>Alopecurus geniculatus</i>	x	x	x			
11.	Nurmipuntarpää	<i>Alopecurus pratensis</i>				x	x	
12.	Suokukka	<i>Andromeda polifolia</i>			x			
13.	Karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>	x			x	x	x
14.	Tuoksusimake	<i>Anthoxanthum odoratum</i>				x		x
15.	Koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>					x	x
16.	Sianpuola	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>				x		
17.	Ketomaruna	<i>Artemisia campestris</i>				x		
18.	Pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>				x		
19.	Soreahiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>		x	x		x	
20.	Rantakanankaali	<i>Barbarea stricta</i>		x				
21.	Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>	x	x	x	x	x	x
22.	Hieskoivu	<i>Betula pubescens</i>	x	x	x		x	x
23.	Tummarusokki	<i>Bidens tripartita</i>		x	x			
24.	Säderusokki	<i>Bidens radiata</i>		x				

25.	Metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinaceus</i>				x	x		x	x
26.	Viitakastikka	<i>Calamagrostis canescens</i>	x	x						
27.	Hietakastikka	<i>Calamagrostis epigeios</i>			x	x	x		x	
28.	Korpikastikka	<i>Calamagrostis purpurea</i>				x	x		x	x
29.	Vehka	<i>Calla palustris</i>	x	x					x	
30.	Kanerva	<i>Calluna vulgaris</i>	x				x			
31.	Harakankello	<i>Campanula patula</i>					x		x	x
32.	Kurjenkello	<i>Campanula persicifolia</i>								x
33.	Kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>					x			
34.	Kyläkarhiainen	<i>Carduus crispus</i>								x
35.	Harmaasara	<i>Carex canescens</i>	x	x						
36.	Tähtisara	<i>Carex echinata</i>					x			
37.	Pallosara	<i>Carex globularis</i>	x							
38.	Jänönsara	<i>Carex ovalis</i>	x			x	x			x
39.	Pullosara	<i>Carex rostrata</i>	x	x						
40.	Tähtisara	<i>Carex stellaris</i>	x							
41.	Luhtasara	<i>Carex vesicaria</i>					x			
42.	Nurmikaunokki	<i>Centaurea phrygia</i>						x		x
43.	Nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>				x	x		x	
44.	Maitohorsma	<i>Chamaenerion angustifolium</i>	x	x		x	x		x	x
45.	Jauhosavikka	<i>Chenopodium album</i>					x			
46.	Pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>	x	x		x	x		x	
47.	Huopaohdake	<i>Cirsium heterophyllum</i>	x			x	x		x	x
48.	Suo-ohdake	<i>Cirsium palustre</i>	x	x		x	x		x	x
49.	Piikkiohdake	<i>Cirsium vulgare</i>	x	x						
50.	Kurjenjalka	<i>Comarum palustre</i>	x							
51.	Kielo	<i>Convallaria majalis</i>						x	x	x
52.	Kanadankallioinen	<i>Conyza canadensis</i>	x							
53.	Koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>						x	x	
54.	Nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>	x	x		x	x		x	x
55.	Ahdelauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>	x			x	x		x	x
56.	Metsälauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>				x				
57.	Pyöreälehtikihokki	<i>Drosera rotundifolia</i>	x							
58.	Metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>						x	x	x
59.	Kivikon-alvejuuri	<i>Dryopteris filix-mas</i>						x		
60.	Rantaluikka	<i>Eleocharis palustre</i>					x			x
61.	Juolavehnä	<i>Elymus repens</i>						x		
62.	Etelänvariksenmarja	<i>Empetrum nigrum</i>	x							
63.	Amerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	x	x		x				
64.	Vaalea-amerikanhorsma	<i>Epilobium ciliatum</i>				x	x			
65.	Lehtohorsma	<i>Epilobium montanum</i>								x
66.	Peltokorte	<i>Equisetum arvense</i>	x				x			

67.	Järvikorte	<i>Equisetum fluviatile</i>	x	x	x			
68.	Suokorte	<i>Equisetum palustre</i>		x	x			
69.	Metsäkorte	<i>Equisetum silvaticum</i>	x	x	x	x	x	x
70.	Karvaskallioinen	<i>Erigeron acre</i>	x			x		
71.	Luhtavilla	<i>Eriophorum angustifolium</i>	x	x	x			
72.	Tupasvilla	<i>Eriophorum vaginatum</i>	x	x	x	x		
73.	Metsävirvilä	<i>Ervinia sylvatica</i>						x
74.	Tanakkasilmäruoho	<i>Euphrasia nemorosa</i>				x		
75.	Lampaannata	<i>Festuca ovina</i>				x		
76.	Nurminata	<i>Festuca pratensis</i>				x		x
77.	Punanata	<i>Festuca rubra</i>		x		x	x	x
78.	Ketotuulenlento	<i>Filago arvensis</i>	x					
79.	Mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>				x	x	x
80.	Ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>				x	x	x
81.	Kirjopillike	<i>Galeopsis speciosa</i>						x
82.	Ahomatara	<i>Galium boreale</i>				x		
83.	Paimenmatara	<i>Galium mollugo</i>				x	x	
84.	Piennarmatara	<i>Galium mollugo x G.verum</i>				x	x	
85.	Pikkumatara	<i>Galium triflorum</i>		x	x			
86.	Luhtamatara	<i>Galium uliginosum</i>					x	x
87.	Metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>						x
88.	Ojakellukka	<i>Geum rivale</i>				x		x
89.	Ahojakkärä	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	x					
90.	Savijakkärä	<i>Gnaphalium uliginosum</i>		x	x			
91.	Metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>					x	x
92.	Hiirenoikeltano	<i>Hieracium cauligera-gr</i>	x	x	x	x	x	x
93.	Sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>				x	x	
94.	Ahokeltano	<i>Hieracium vulgatum-gr</i>				x	x	
95.	Särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>				x	x	x
96.	Harjuhäränsilmä	<i>Hypochaeris maculata</i>				x		
97.	Rantavihvilä	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>		x	x			
98.	Solmuvihvilä	<i>Juncus articulatus</i>	x					
99.	Keräpäävihvilä	<i>Juncus conglomeratus</i>	x	x	x			
100.	Röyhyvihvilä	<i>Juncus effusus</i>	x	x	x			
101.	Jouhivihvilä	<i>Juncus filiformis</i>	x		x			x
102.	Kotikataja	<i>Juniperus communis</i>				x		
103.	Niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>				x	x	
104.	Metsänätkelmä	<i>Lathyrus sylvestris</i>				x		
105.	Pikkulimaska	<i>Lemna minor</i>				x	x	
106.	Syysmaitiainen	<i>Leontodon autumnalis</i>		x	x		x	
107.	Päivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>				x	x	x
108.	Keltakannusruoho	<i>Linaria vulgaris</i>				x		x

109.	Komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>				x		x	
110.	Kevätpiippo	<i>Luzula pilosa</i>				x			x
111.	Mäkitervakko	<i>Lychnis viscaria</i>						x	
112.	Rantayrtti	<i>Lycopus europaeus</i>				x			
113.	Metsätähti	<i>Lysimachia europaea</i>				x	x		x
114.	Ranta-alpi	<i>Lysimachia vulgaris</i>						x	
115.	Oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>				x			x
116.	Kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>				x		x x	x x
117.	Metsämaitikka	<i>Melampyrum sylvatica</i>						x	x x
118.	Puna-ailakki	<i>Melandrium rubrum</i>						x	x x
119.	Nuokkuhelmikkä	<i>Melica nutans</i>						x	x
120.	Kevättaskuruoho	<i>Noccaea caerulea</i>						x	
121.	Ahojäkkärä	<i>Omalotheca sylvatica</i>				x	x		
122.	Nuokkotalvikki	<i>Orthilia secunda</i>				x	x		x
123.	Vesitatar	<i>Persicaria amphibia</i>				x			
124.	Katkeratatar	<i>Persicaria hydropiper</i>				x			
125.	Ukontatar	<i>Persicaria lapathifolium</i>						x	
126.	Suoputki	<i>Peucedanum palustre</i>							x
127.	Ruokohelpi	<i>Phalaris arundinacea</i>				x			
128.	Timotei	<i>Phleum pratense</i>							x
129.	Järviruoko	<i>Phragmites australis</i>				x	x	x	
130.	Metsäkuusi	<i>Picea abies</i>					x	x x	x x
131.	Huopakeltano	<i>Pilosella officinarum</i>					x	x x	
132.	Ahopukinjuuri	<i>Pimpinella saxifraga</i>						x	
133.	Metsämänty	<i>Pinus sylvestris</i>				x	x	x x	x x
134.	Piharatamo	<i>Plantago major</i>				x		x	x x
135.	Valkolehdokki	<i>Platanthera bifolia</i>							x
136.	Kylänurmikka	<i>Poa annua</i>					x	x x	
137.	Lehtonurmikka	<i>Poa nemoralis</i>							x
138.	Niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>					x	x	x
139.	Pihatatar	<i>Polygonum aviculare</i>						x	
140.	Metsähaapa	<i>Populus tremula</i>				x		x x	x x
141.	Purovita	<i>Potamogeton alpinus</i>				x			
142.	Uistinvita	<i>Potamogeton natans</i>						x	
143.	Hopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>						x	x
144.	Rätvänä	<i>Potentilla erecta</i>				x		x x	
145.	Peltohanhikki	<i>Potentilla norvegica</i>						x	x
146.	Kaakonhanhikki	<i>Potentilla thuringiaca</i>				x	x		
147.	Niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>							x
148.	Sananjalka	<i>Pteridium aquilinum</i>						x	x
149.	Niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>						x	x x
150.	Rönsyleinikki	<i>Ranunculus repens</i>				x			x x

193.	Kapeaosmankäämi	<i>Typha angustifolia</i>	x					
194.	Leveäosmankäämi	<i>Typha latifolia</i>	x	x	x			x
195.	Isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>			x	x	x	x
196.	Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>		x	x	x	x	
197.	Juolukka	<i>Vaccinium uliginosum</i>	x	x	x			
198.	Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	x	x	x	x	x	
199.	Nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>				x	x	x
200.	Luhtatädyke	<i>Veronica scutellata</i>			x			
201.	Hiirenvima	<i>Vicia cracca</i>				x		
202.	Aho-orvokki	<i>Viola montana</i>				x		
203.	Suo-orvokki	<i>Viola palustris</i>				x	x	x
204.	Metsäorvokki	<i>Viola riviniana</i>					x	

Taulukko 2. Suomen kansainväliset vastuulajit

Suomenkielinen nimi	Tieteellinen nimi	Uhanalaisuus	Pesivä kanta Suomessa (paria)
Tavi	<i>Anas crecca</i>	LC	160 000-250 000
Haapana	<i>Anas penelope</i>	VU	31 000-46 000
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	LC	110 000-130 000
Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	LC	8 600- 12 000
Teeri	<i>Lyrurus tetrix</i>	LC	350 000 - 640 000
Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	LC	470 000- 690 000
Liro	<i>Tringa glareola</i>	NT	320 000 - 390 000
Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i>	NT	48 000 - 64 000

Taulukko 3. Selvitysalueen ja sähkönsiirtoreittien lintulajiluettelo

Kouvola, Haapala

Heposaarensuo-Lakiasuo-Saaransuo ja sähkönsiirtoreitit 1 (16 km Selkäharju-Lakiasuo) ja 2 (4,6 km Ojala-Risikkomäki-Multala)

- 1 Heposaarensuo
- 2 Lakiasuo
- 3 Saaransuo
- 4 Sähkönsiirtoreitti 1 (Selkäharju-Lakiasuo 16 km)
- 5 Sähkönsiirtoreitti 2 (Ojala-Risikkomäki 1,4 km)
- 6 Sähkönsiirtoreitti 2 (Lupansaari-Multala 3,2 km)

Nro	Suomalainen nimi	Tieteellinen nimi	Uhanalaisuus	Yks. määrä						
				1	2	3	4	5	6	
1.	Viitakerttunen	<i>Acrocephalus dumetorum</i>	LC				x	1		
2.	Kiuru	<i>Alauda arvensis</i>	NT	x	2	x	2	x	4	
3.	Tavi	<i>Anas crecca</i>	LC			x	3			
4.	Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>	LC	x	1		x	1	x	37
5.	Niittykirvinen	<i>Anthus trivialis</i>	LC			x	1			
6.	Tervapääsky	<i>Apus apus</i>	EN	x	1				x	1
7.	Kehraaja	<i>Caprimulgus europaeus</i>	NT			x	1		x	1
8.	Sepelkyhky	<i>Columba palumbus</i>	LC			x	1		x	6
9.	Varis	<i>Cornus corone</i>	LC					x	1	
10.	Naakka	<i>Corvus monedula</i>	LC					x	4	
11.	Käki	<i>Cuculus canorus</i>	LC	x	1	x	2		x	11
12.	Pensaskerttu	<i>Curruca communis</i>	NT	x	3	x	4	x	1	x
13.	Hemekerttu	<i>Curruca curruca</i>	LC	x	2	x	3		x	6
14.	Laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	LC				x	1		
15.	Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>	LC	x	1				x	1
16.	Palokärki	<i>Dryocopus martius</i>	LC	x	1				x	2
17.	Keltasirkku	<i>Emberiza citrinella</i>	LC	x	1	x	3		x	6
18.	Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	VU	x	1	x	1			
19.	Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>	LC			x	1			
20.	Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>	LC			x	1		x	19
21.	Pikkusieppo	<i>Ficedula parva</i>	LC						x	2
22.	Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>	LC	x	4	x	5		x	53
23.	Taivaanvuohi	<i>Gallinago gallinago</i>	NT			x	1	x	1	
24.	Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	NT						x	1
25.	Kurki	<i>Grus grus</i>	LC						x	1
26.	Kultarinta	<i>Hippolais icterina</i>	LC						x	2
27.	Haarapääsky	<i>Hirundo rustica</i>	VU						x	6
28.	Käenpiika	<i>Jynx torquilla</i>	NT						x	1
29.	Pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>	LC			x	1			
30.	Kalalokki	<i>Larus canus</i>	LC	x	9	x	4	x	1	
31.	Töyhtötiainen	<i>Lophophanes cristatus</i>	VU	x	1					x
33.	Västäräkki	<i>Motacilla alba</i>	NT	x	1				x	1
34.	Harmaasieppo	<i>Muscicapa striata</i>	LC	x	2				x	4
35.	Kuovi	<i>Numenius arquata</i>	NT						x	2

36.	Siniitiainen	<i>Parus caeruleus</i>	LC						x	1					
37.	Talitiainen	<i>Parus major</i>	LC	x	1	x	1		x	8			x	3	
38.	Hömötiainen	<i>Parus montanus</i>	EN										x	1	
39.	Kuusitiainen	<i>Perparus ater</i>	LC	x	1										
40.	Leppälintu	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	LC						x	3					
41.	Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>	LC	x	4	x	2		x	13	x	3	x	5	
42.	Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>	LC	x	7	x	10	x	1	x	48	x	7	x	7
43.	Harakka	<i>Pica pica</i>	NT							x	2			x	1
44.	Harmaapäätikka	<i>Picus canus</i>	LC						x	1**					
45.	Rautiainen	<i>Prunella modularis</i>	LC	x	1	x	1			x	6				
46.	Sirittäjä	<i>Rhadina sibilatrix</i>	LC							x	2				
47.	Pensastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	VU	x	1					x	4	x	1	x	1
48.	Vihervarpunen	<i>Spinus spinus</i>	LC			x	1			x	2			x	1
49.	Kottarainen	<i>Sturnus vulgaris</i>	LC							x	1				
50.	Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>	LC							x	3			x	2
51.	Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>	LC	x	5	x	1			x	16	x	4	x	1
52.	Liro	<i>Tringa glareola</i>	NT			x	1								
53.	Valkoviklo	<i>Tringa nebularia</i>	NT	x	1	x	2								
54.	Metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>	LC	x	1	x	1								
55.	Punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>	LC			x	1								
56.	Peukaloinen	<i>Troglodytes troglodytes</i>	LC							x	3			x	1
57.	Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>	LC							x	3			x	1
58.	Mustarastas	<i>Turdus merula</i>	LC	x	1	x	2			x	10			x	2
59.	Laulurastas	<i>Turdus philomelos</i>	LC	x	1					x	3				
60.	Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>	LC							x	7				
61.	Kulorastas	<i>Turdus viscivorus</i>	LC	x	1					x	2	x	1		
62.	Töyhtöhyppä	<i>Vanellus vanellus</i>	LC	x	2	x	4	x	4						

** Selvitysalueen ulkopuolella, Nyörinniemi

* Ulostejätökset

